

Ζεφμινάα

#18

εφημερίδα για τη διάδοση της αναρχικής σκέψης και δράσης | Πάτρα, Μάιος 2024

...στον αγώνα για την κοινωνική επανάσταση

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

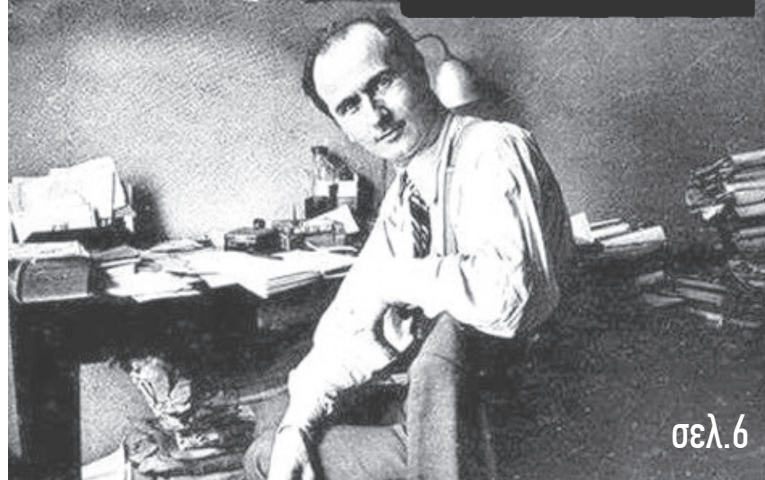

σε αυτό το τεύχος

Για τον αγώνα των εργαζομένων στα τηλεφωνικά κέντρα	σελ.2
Σινιάλο αλληλεγγύης μέσα απ' την καρδιά του κτήνους (ΗΠΑ)	σελ.3
Για την πειθαρχική δίωξη τεσσάρων φοιτητών	σελ.3
Αλλεπάλληλες οι διώξεις των εκπαιδευτικών στον Πειραιά	σελ.5
Άρθρο του Μιχαήλ Μπακούνιν στην εφημερίδα Egalite (1869)	σελ. 10
Μεγαλέξανδρος: Μια αναρχική εξέγερση στον κινηματογράφο	σελ. 11

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Η ματωμένη Παλαιστίνη
του Camillo Berneri

Χιλή: Συνέχιση της καταστολής από την κυβέρνηση της Αριστεράς του Κεφαλαίου

σελ.8

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΗ ΦΡΟΥΡΙΟ ΔΟΛΟΦΟΝΟΥΝ

«Η Ευρώπη εισήλθε σε μια νέα, ελπιδοφόρα εποχή. Η Συμμαχία μας αρχίζει σήμερα ένα μεγάλο μετασχηματισμό. Εργαζόμενοι με όλες τις χώρες της Ευρώπης, είμαστε αποφασισμένοι να δημιουργήσουμε μόνιμη ειρήνη σ' αυτή την ήπειρο» (Σύνοδος Κορυφής του NATO στο Λονδίνο, 1990)

«Ο πόλεμος αποτελεί ένα σημείο καμπής στην παγκόσμια γεωπολιτική τάξη, στις μακροοικονομικές τάσεις και στις αγορές κεφαλαίου» (Λάρι Φινκ, ιδρυτής της Black Rock, Απρίλιος 2022)

75 χρόνια πέρασαν από την ίδρυση του NATO και 35 χρόνια μετά την πτώση του τείχους του Βερολίνου και το όραμα της παγκόσμιας ειρήνης ενός “πανκαπιταλιστικού” κόσμου που θα φέρει την ευημερία και τον πλήρη εκδημοκρατισμό του πλανήτη υπό τον έλεγχο και την ηγεμονία των ΗΠΑ πνίγεται για μια φορά ακόμα στο αίμα. Όταν η ιδεολογική ομίχλη των προφητειών της καπιταλιστικής ουτοπίας άρχισε να υποχωρεί η ωμή και εφιαλτική πραγματικότητα έγινε απόλυτα ορατή: φτώχεια, εξαθλίωση, αίμα, πόλεμος, καταστροφή. Σήμερα μοιάζει μακρινή η εποχή του μονοπολικού κόσμου και του μονόπλευρου δικαιώματος για στρατιωτικές επεμβάσεις που δημιούργησε η ραγδαία αναδιάταξη του παγκόσμιου status quo στα 90's. Νέες καπιταλιστικές δυνάμεις αναδύθηκαν, αμφισβητώντας στην πράξη την πρωτοκαθεδρία των ΗΠΑ. Ο οξυμένος και διαρκής ιμπεριαλιστικός ανταγωνισμός για το μοίρασμα του κόσμου, των εμπορικών και ενεργειακών πηγών και οδών δημιουργεί μια σειρά από εναλλασσόμενους θερμούς και ψυχρούς πολέμους. Η παγκόσμια κούρσα εξοπλισμών και η στρατιωτικοποίηση των καπιταλιστικών οικονομιών αντανakλά αυτήν ακριβώς την όξυνση των ανταγωνισμών και την πολεμική προπαρασκευή των δυο κυρίαρχων γεωπολιτικών μπλοκ (εδραιωμένο ευρωατλαντικό και αναδυόμενο ρωσοκινέζικο).

Παράλληλα, όμως, με τη милитарιστική οχύρωση ενάντια στον “εξωτερικό εχθρό” κάθε αστικό κράτος φροντίζει να οχυρώνεται κατασταλτικά και ενάντια στον “εσωτερικό εχθρό”. Κι αυτό συμβαίνει γιατί ο ιμπεριαλιστικός πόλεμος εμπεριέχει στον πυρήνα του και την προληπτική αντεπανάσταση, δηλαδή το ενδεχόμενο της ανάπτυξης της ταξικής πάλης στο εσωτερικό του κάθε κράτους που θα κλονίσει τα θεμέλια της αστικής εξουσίας. Θα πρέπει να αποκλειστεί κάθε ενδεχόμενο εσωτερικής αποσταθεροποίησης που θα κάνει ορατό στην πράξη το όραμα μια διαφορετικής οργάνωσης της κοινωνίας χωρίς εκμεταλλευτικές σχέσεις. Γι' αυτό ακριβώς κρίνουμε πως η πάλη μας ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της πάλης μας για κοινωνική επανάσταση. Η πάλη ενάντια σε ιμπεριαλισμό, καπιταλισμό και κράτος όχι μόνο δεν αλληλοαποκλείονται, αλλά αντιθέτως συναποτελούν μια διαλεκτική ενότητα. Για αυτό και δεν κουραζόμαστε να επαναλαμβάνουμε: ο βασικός εχθρός μας βρίσκεται στην ίδια μας τη χώρα. Μέσα στην Ελλάδα, μέσα στην ΕΕ, μέσα στο NATO.

Το ελληνικό κράτος, ανεξάρτητα από το ποια κυβέρνηση βρίσκεται συγκυριακά στο τιμόνι, ακολουθεί τη στρατηγική επιλογής της πρόσδεσης στο άρμα του ευρωατλαντικού ιμπεριαλισμού, με ειδικό ρόλο στην πολιτική της “διπλής ανάσχεσης” της Ρωσίας και της Κίνας. Μπορεί αυτή η πολιτική να παροξύνεται στα χρόνια της παρούσας κυβέρνησης (με τη βαθιά εμπλοκή στον πόλεμο της Ουκρανίας και της Μέσης Ανατολής και τη συνενοχή στη σφαγή των Παλαιστινίων), αλλά ας μην ξεχνάμε πως η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ/ ANEL ακολούθησε ακριβώς τον ίδιο δρόμο προλειαινώντας το έδαφος για την κυβέρνηση Μητσοτάκη. Οι όρκοι πίστης του Στέφανου Κασσελάκη προς την “Ιερή Συμμαχία” του NATO δεν αποτελούν κάποιου είδους “μεταστροφή” του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά έρχονται ως φυσική συνέχεια της πολιτικής του. Άλλωστε, ο ακροδεξιός υποურ-

γός Άμυνας της συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ / ANEL, Πάνος Καμμένος, τον Ιανουάριο του 2017 γιόρταζε την ανέλιξη του - κατά Τσίπρα - “διαβολικά καλού” Ντόναλντ Τραμπ στον προεδρικό θώκο των ΗΠΑ, λέγοντας: «Η Ελλάδα αποτελεί έναν παράγοντα σταθερότητας στην περιοχή της Μεσογείου, με στενή συνεργασία με το Ισραήλ, αλλά και με μετριοπαθείς χώρες, όπως είναι η Αίγυπτος, η Ιορδανία, με χώρες του NATO στα βόρειά μας, όπως είναι η Βουλγαρία και η Ρουμανία. Με επίκεντρο, λοιπόν, την Ελλάδα μπορεί να δημιουργηθεί ένας άξονας που θα σταματά τον ισλαμικό φονταμενταλισμό. Οι διμερείς σχέσεις βρίσκονται στο καλύτερο σημείο. Η ελληνοαμερικανική φιλία χτίζεται πλέον με τη στήριξη της απόλυτης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού. Γνωρίζουμε ότι οι πραγματικοί μας σύμμαχοι ήταν εκείνοι που ήταν δίπλα μας και στον Α' και στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά και στο ξαναχτίσιμο της χώρας μας με το δόγμα Τρούμαν».

Δεν αφορά, λοιπόν, την παρούσα κυβέρνηση μόνο. Είναι στρατηγική επιλογή η πλήρης ευθυγράμμιση του ελληνικού κράτους με τους σχεδιασμούς του ευρωατλαντικού ιμπεριαλισμού και η μετατροπή της χώρας σε πολεμικό προγεφύρωμα του NATO και της ΕΕ. Αυτός είναι ο απαραίτητος όρος για την ισχυροποίηση του ρόλου της ντόπιας αστικής τάξης στο διεθνές πλαίσιο των καπιταλιστικών ανταγωνισμών.

Οι ευρωεκλογές του Ιουνίου αποτελούν ακόμα ένα στάδιο στη διαδικασία νομιμοποίησης αυτής της πολεμοκάπηλης πολιτικής. Η ΕΕ εμφανίζει τον εαυτό της ως φιλειρηνική όαση σταθερότητας, ανάπτυξης και δημοκρατίας. Το πραγματικό πρόσωπο πίσω από τη μάσκα της “Ευρώπης των λαών”, όμως, είναι απωθητικό: είναι η Ευρώπη των δυσβάσταχτων χρεών που τα πληρώνει η κοινωνική βάση, των ματωμένων πρωτογενών πλεονασμάτων, της διαρκούς λιτότητας και της στρατιωτικοποίησης των οικονομιών. Είναι το στρατηγείο του πολέμου και της προώθησης των πλέον επιθετικών ταξικών αναδιαρθρώσεων. Είναι το πεδίο τροφοδότησης του αντιμεταναστευτικού ρατσισμού και πριμοδότησης του εθνικιστικού και ακροδεξιού εσμού. Είναι η Ευρώπη – Φρούριο των μαζικών δολοφονιών μεταναστών στα χερσαία και θαλάσσια σύνορά της, των στρατοπέδων συγκέντρωσης - κέντρων επιλογής “χρήσιμης” ή “άχρηστης” εργατικής δύναμης και του θεσμικού “αντι”ρατσισμού που θέλει τους μετανάστες μόνο ως φθηνή καύσιμη ύλη της καπιταλιστικής ανάπτυξης. Η ΕΕ, λοιπόν, και οι θεσμοί της (από το ευρωκοινοβούλιο μέχρι την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Κομισιόν) δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια αντιδραστική συμμαχία των ληστρικών αστικών τάξεων ενάντια στην εργατική τάξη και την κοινωνική βάση.

Μέσα σ' αυτό το ζοφερό περιβάλλον η αντίσταση στην θανατοπολιτική ελληνικού κράτους-ΕΕ-NATO καλεί στην επανασυσπείρωση ενός μαχόμενου κινήματος απέναντι στον ιμπεριαλιστικό ληστρικό πόλεμο. Οι πρόσφατες κινητοποιήσεις στα πανεπιστήμια των ΗΠΑ και της Ευρώπης ενάντια στο γενοκτονικό πόλεμο που διεξάγει το Ισραήλ στην Παλαιστίνη αποτελούν φωτεινό φάρο για την εποχή μας. Και ακόμα πιο ελπιδοφόρο είναι πως στις αντιπολεμικές κινητοποιήσεις πρωταγωνιστεί η Εβραϊκή νεολαία, αλλά και επιζώντες του Ολοκαυτώματος, που σπάνε τον μύθο των δήθεν “αντισιμιτικών” κινήτρων του αντιπολεμικού κινήματος. Να επιστρέψουμε τον πόλεμο στα μετόπισθεν των δυτικών μπτροπόλεων, να στήσουμε διεθνιστικά αναχώματα αλληλεγγύης, να γίνουμε η άμμος στα γρανάζια του ιμπεριαλιστικού πολέμου...

Συνέλευση Κατάληψης Παλιού Νεκροτομείου (Αλεξανδρούπολη), Πέλοτο (Ξάνθη), Δυσήνιος Ίππος (Πάτρα), Ταξική Αντεπίθεση (Αθήνα)

ΝΙΚΗ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Σχετικά με τον Αγώνα των Εργαζομένων στα Τηλεφωνικά Κέντρα που βρίσκεται ανυποχώρητα σ' εξέλιξη από τις αρχές Φλεβάρη, αναδημοσιεύουμε ένα απόσπασμα από το κείμενο - κάλεσμα του σχήματος «Εργαζόμενοι - Εργαζόμενες στα Τηλεφωνικά Κέντρα και την Πληροφορική» που συγκροτήθηκε στην Αθήνα, έπειτα από την έναρξη των απεργιακών κινητοποιήσεων, μετά από πρωτοβουλία και με τη συμμετοχή μελών πολιτικών ομάδων, κινήσεων και συλλογικοτήτων, συντρόφων και συντροφισσών εργαζομένων του Κλάδου

Ο αγώνας των εργαζομένων στα τηλεφωνικά κέντρα φέρνει αποτελέσματα

Οι συνάδελφοι και οι συναδέλφισσες στα τηλεφωνικά κέντρα (Teleperformance, Webhelp, TTEC και FoundEver) πραγματοποίησαμε πέντε 24ωρες απεργίες τους τελευταίους μήνες (8/2, 19/2, 28/2, 13/3, 17/4) στέλνοντας το μήνυμα «enough is enough» απέναντι στους χαμηλούς μισθούς, την επισφάλεια και το καθεστώς της βίζας ειδικού σκοπού στο οποίο υπάγονται οι συνάδελφοι από χώρες εκτός ΕΕ. Οι κινητοποιήσεις καθιστούν σαφές και στον υπόλοιπο κλάδο πως η συλλογική οργάνωση μπορεί να φέρει νίκες.

Εκτός της δημιουργίας δύο νέων επιχειρησιακών σωματείων σε TP και Webhelp, στα οποία οι εγγραφές αυξάνονται καθημερινά, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου εξέδωσε εγκύκλιο μέσω της οποίας ενημερώνει τις υπηρεσίες του πως δε θα χρειάζεται πλέον η προσκόμιση της σύμβασης εργασίας για την εξέταση των δικαιολογητικών ανανέωσης των αδειών παραμονής. Όπως αναφέρει σε σχετική ανακοίνωση το ΣΕ-ΤΕΠ «η οδηγία αυτή είναι διευκρινιστική και προσωρινή» αποτελεί όμως ένα σημαντικό βήμα καθώς πρακτικά οι συνάδελφοι δε θα είναι δέσμιοι των τηλεφωνικών κέντρων, αναγκασμένοι να εργάζονται σε αυτά υπό την απειλή της απέλασης μέχρι την απόκτηση μόνιμης βίζας. Φυσικά, βασικό αίτημα των κινητοποιήσεων παραμένει η καθολική κατάρθρωση της βίζας ειδικού σκοπού, η χορήγηση αδειών παραμονής, η πλήρης πρόσβαση σε εργασία, παροχές υγείας, συνταξιοδοτικά δικαιώματα και υπαγωγή στο ταμείο ανεργίας για τους χιλιάδες μετανάστες συναδέλφους/ισσες.

Η εργοδοσία της TP προσπαθεί να διαρρήξει την ενότητα και τη μαζικότητα του αγώνα μας ώστε να διατηρήσει το καθεστώς επισφάλειας που αποτελεί συστατικό μέρος

της κερδοφορίας της. Στηριζόμενη στο αντεργατικό νομοσχέδιο Χατζηδάκη (εγγραφή των προσωπικών στοιχείων των μελών των σωματείων στο ΓΕΜΗΣΟΕ) επιχείρησε την ποινικοποίηση του συνδικάτου. Αντιλαμβανόμενη ότι οι εργαζόμενοι δεν κάνουν πίσω, προσπάθησε μέσω ευτελών αυξήσεων των 50 ευρώ για τον ένα χρόνο εργασίας ή 100 ευρώ για τα τρία χρόνια, και αυτό σε ελάχιστες περιπτώσεις ξενόγλωσσων projects, να πείσει τους εργαζόμενους να σταματήσουν τον αγώνα τους. Με αναδιαρθρώσεις τμημάτων με μεγάλη συμμετοχή απεργών, απειλές για αδικαιολόγητη απουσία από την εργασία τις ημέρες των απεργιών με συνέπεια τη μη χορήγηση bonus, και την απεγνωσμένη προσπάθεια διασποράς εχθρικού κλίματος μεταξύ εργαζομένων και απεργών, στοχεύει στην υπονόμευση της μαζικότητας των απεργιών ώστε να κερδίσει χρόνο για να μην διαπραγματευτεί με το σωματείο για τα αιτήματά μας.

Διεκδικούμε ουσιαστικές αυξήσεις μισθών και υπογραφή ΣΣΕ

Ας σκεφτούμε για λίγο ότι παρά τις αντίξοες συνθήκες – το καθημερινό άγχος για την κάλυψη των βασικών αναγκών και την απόσταση που δημιουργεί η εργασία από το σπίτι – καταφέραμε να βρεθούμε μεταξύ μας, να ανταλλάξουμε εμπειρίες και να οργανώσουμε τον αγώνα μας. Προϊόν των κινητοποιήσεων μας είναι η δημιουργία δύο νέων σωματείων βάσης, που αποτελούν το συλλογικό φορέα μέσω του οποίου μπορούμε να διεκδικήσουμε την υπογραφή συλλογικής σύμβασης ώστε να ρυθμιστεί ο εργάσιμος χρόνος, να θεσπιστεί ο ελάχιστος μισθός πρόσληψης, να εφαρμοστούν οι τριετίες και να κλείσει η «ψαλίδα» των μισθών που επικρατεί στον κλάδο. Στην παρούσα φάση είναι κρίσιμη η ενεργητική συμμετοχή στις ανοιχτές διαδικασίες των σωματείων μας – στις γενικές συνελεύσεις όπου συζητούμε ισότιμα και συναποφασίζουμε πάνω στα προβλήματα μας, και τις κινητοποιήσεις, η μαζικότητα των οποίων θα κρίνει και τα αποτελέσματα του αγώνα. Το ίδιο κρίσιμη φυσικά είναι η διατήρηση της επικοινωνίας ακόμη κι όταν δε βρισκόμαστε στον ίδιο χώρο κατά τη διάρκεια της βάρδιας, η αλληλεγγύη και η φροντίδα προς τους συναδέλφους στη βάση των κοινών μας συμφερόντων.

Πηγή: <https://prolprot.espivblogs.net/>
Για επικοινωνία: CallCenterITWorkers@proton.me

Σινιάλο αλληλεγγύης μέσα απ'την καρδιά του κτήνους

Έχουν περάσει έξι και πλέον μήνες από την εισβολή του ισραηλινού στρατού στη μαρτυρική λωρίδα της Γάζας και από το ξέσπασμα ενός ακόμη πολέμου-μέρους της γενοκτονίας των Παλαιστινίων που εδώ και δεκαετίες επιχειρείται μεθοδικά από το σιωνιστικό κράτος και τους συμμάχους του. Η οργανωμένη αντίσταση αλλά και ο άμαχος κόσμος της Παλαιστίνης μετρούν δεκάδες χιλιάδες νεκρούς και τραυματίες, ανάμεσα στους οποίους πολλά παιδιά, τόσο από τα τυφλά χτυπήματα των ισραηλινών δυνάμεων όσο και από την πείνα, τη δίψα, τις ασθένειες και τις κακουχίες τις οποίες υπομένουν καθημερινά, αποτελέσματα του πολιορκητικού τύπου αποκλεισμού τους από προμήθειες και από ανθρωπιστική βοήθεια – ενός αποκλεισμού που, πέραν όλων των άλλων, συνιστά ένα ακόμα αποτρόπαιο έγκλημα πολέμου.

Την ίδια στιγμή, η Δύση σχεδόν στο σύνολό της, με επικεφαλής τις ΗΠΑ και το εβραϊκό επιχειρηματικό λόμπι, βαπτίζει τις αιματοβαμμένες επιθέσεις του Ισραήλ «δικαίωμα του εβραϊκού λαού στην αυτοάμυνα», ενώ κάνει πως δεν ακούει –σε ορισμένες περιπτώσεις έως και ποινικοποιεί ως συκοφαντικές και αντισημιτικές– τις φωνές που καταδεικνύουν τη γενοκτονία. Όλα αυτά εν μέσω της απειλής μιας ευρείας πολεμικής σύρραξης στη Μέση Ανατολή, με την επικοινωνιακή πολιτική του Ισραήλ συντονισμένη στο παλιό αμερικανικό δόγμα «όποιος δεν είναι μαζί μας, είναι εναντίον μας», και με τη στρατιωτική μηχανή του να έχει ήδη προχωρήσει σε μικροεπιθέσεις σε κοντινές του χώρες που έχουν εκφράσει τη σαφή αντίθεσή τους στις πρακτικές του ή/και που προσφέρουν κάλυψη σε μέλη της Χαμάς και άλλων αντιστασιακών δυνάμεων.

Τις τελευταίες αρκετές ημέρες, κόντρα σε όλο αυτό το κλίμα συντονισμένης τρομολαγνείας και λασπολόγησης των αντιστάσεων, μέσα στην ίδια την καρδιά του κτήνους, στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο ανθός της αμερικανικής νεολαίας προχωρά –προς παγκόσμια έκκληση– σε έναν συντονισμένο και αποφασιστικό αγώνα αλληλεγγύης προς τον παλαιστινιακό λαό. Φοιτητές και φοιτήτριες προχωρούν σε καταλήψεις πανεπιστημίων, διαδηλώσεις και εκδηλώσεις πληροφόρησης, απαιτώντας την παύση της γενοκτονίας και τη συνολική απεμπλοκή των ΗΠΑ από την όποια στήριξή τους στο έγκλημα του Ισραήλ. Ανάμεσα στα πολλά ιδρύματα που συμμετέχουν μερικώς ή μαζικά σε αυτή την αλληλεγγύα αντίσταση φιγουράρουν τα πιο διάσημα ονόματα του Columbia, του Harvard και του Yale, ενώ πλάι στους φοιτητές συμπορεύονται πολλοί αμερικανοί Εβραίοι καταδεικνύοντας

την υποκριτική στάση του ισραηλινού κράτους, φωνάζοντας απερίφραστα πως δεν δέχονται η γενοκτονία να πραγματοποιείται δήθεν στο όνομά τους.

Φυσικά, οι διοικήσεις των πανεπιστημίων διατηρούν αυστηρή εκδικητική στάση απέναντι στους φοιτητές τους, απειλώντας να προχωρήσουν σε διαγραφές και πειθαρχικές διώξεις, λασπολογώντας τον αγώνα τους ως υποτιθέμενη υποστήριξη στην τρομοκρατία, δίνοντας το πράσινο φως στις αστυνομικές δυνάμεις για σφοδρή καταστολή. Στο εσωτερικό των ΗΠΑ, ενός κράτους που περισσότερο από κάθε άλλο στη σύγχρονη ιστορία έχει ξεκινήσει ιμπεριαλιστικούς πολέμους, έχει ιδρύσει μπανανίες και προτεκτοράτα, έχει διοργανώσει και υποβάλει κάθε είδους και έντασης πολεμικές επιχειρήσεις και πραξικοπήματα σε όλο τον πλανήτη, η αντίθεση από μεγάλο κομμάτι της νεολαίας στην προπαγάνδα και στην ιδεολογικοποιημένη κάλυψη των εγκλημάτων πολέμου του Ισραήλ είναι σαφές πως δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή. Για τον ίδιο ακριβώς λόγο, όμως, γίνεται εξίσου σαφές πως η σημασία της είναι εξαιρετικά βαρύνουσα. Είναι πολύ σημαντικό η αντίσταση των φοιτητών, των νεολαίων και των Εβραίων στις ΗΠΑ να μην περάσει απαρατήρητη, η καταστολή τους να μην αφεθεί αναπάντητη. Η φλόγα που ανάβει μέσα στο κέντρο του σύγχρονου ιμπεριαλισμού, μέσα στο κέντρο κατασκευής και στήριξης του σιωνιστικού καθεστώτος, οφείλει να γίνει πυρκαγιά που θα μεταφερθεί από σχολή σε σχολή, από χώρα σε χώρα, διαπερνώντας τα σύνορα, σε ολόκληρο τον δυτικό κόσμο. Η γενοκτονία των Παλαιστινίων πραγματοποιείται με τη συμβολή (είτε έμπρακτη είτε μέσω σιωπής) των περισσότερων δυτικών κρατών – συμπεριλαμβανομένου του ελληνικού. Ως εκ τούτου, είναι καθήκον των ίδιων των λαών τους να τη σταματήσουν.

Από τη μεριά μας, ως αναρχικοί, στεκόμαστε με διεθνιστική αλληλεγγύη δίπλα στον αγώνα των απανταχού κατατρεγμένων και καταπιεσμένων για ζωή, γη, ελευθερία και αξιοπρέπεια. Δίπλα στις φοιτήτριες και στους φοιτητές των αμερικανικών πανεπιστημίων, δίπλα στους Εβραίους που αρνούνται να παραδώσουν το ιστορικό παρελθόν τους στις προπαγανδιστικές ορέξεις του σιωνισμού, δίπλα στους Παλαιστίνιους αγωνιστές που μάχονται χύνοντας το αίμα τους εδώ και πάνω από μισό αιώνα ενάντια στα σχέδια αφανισμού τους από το ισραηλινό κράτος.

Ρωμανός Γ.

Για την πειθαρχική δίωξη τεσσάρων φοιτητών στους Πολιτικούς Μηχανικούς Πάτρας

Μαζί με τα κινήματα αυτό που έρχεται είναι και η καταστολή. Έτσι έγινε και φέτος με το δυναμικό και μαζικό Φοιτητικό Κίνημα εναντία στην ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων, μέσω της παράκαμψης του άρθρου 16. Αυτό που μένει λοιπόν όταν το κίνημα παρέλθει και οδεύει προς ξεφούσκωμα, είναι η ευκαιρία του κράτους για επίθεση στο αγωνιζόμενο υποκείμενο. Το βλέπουμε με καμπόσες συλλήψεις κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων, την απόλυση διοικητικού υπαλλήλου που συνέβαλε στο μπλοκάρισμα του σέρβερ για την τηλεξεταστική (που χρησιμοποιήθηκε για τη καταστολή των καταλήψεων) και των πειθαρχικών διώξεων σε βάρος αγωνιστών φοιτητών που υπερασπίστηκαν την κατάληψη της σχολής τους, που είχε αποφασιστεί από τη γενική συνέλευση.

Στις 28 Μαρτίου ο πρόεδρος του τμήματος ενημέρωσε μέσω μείλ 4 φοιτητές του Φ.Σ. Πολιτικών Μηχανικών σε κλήση για ακρόαση πειθαρχικής δίωξης επειδή υπερασπίστηκαν την κατάληψη της σχολής. Μετά την ενημέρωση για την εφαρμογή πειθαρχικών, ξεκινά μια σειρά κινητοποιήσεων για να τα μπλοκάρουν, όπως συγκεντρώσεις, πορείες μέσα στο πανεπιστήμιο και στο κέντρο της πόλης, αποκλεισμός της πρυτανείας, και πλήθος κειμένων στήριξης. Παρόλα αυτά ο πρόεδρος του τμήματος, συνεπής στον ρόλο ως μακρύ χέρι του κράτους, εφαρμόζει πιστά τον νόμο Κ-Χ, επιβάλλοντας εν τέλει ποινή στους 4 φοιτητές, η οποία είναι αποκλεισμός από την εξεταστική του Ιουνίου. Ο ίδιος πρόεδρος, στο ίδιο τμήμα, που είχε ξανά καλέσει και πέρσι σε ακρόαση φοιτητές που έκαναν κατάληψη για το κρατικό – καπιταλιστικό έγκλημα στα Τέμπη, πάλι με απόφαση Γενικής Συνέλευσης, που περιείχε κατάληψη και συμμετοχή στην απεργία.

Έχουμε λοιπόν έναν πρόεδρο τμήματος –με τις πλάτες της πρυτανείας φυσικά– που απηφά συλλογικές αποφάσεις, διώκει τον συνδικαλισμό και ποινικοποιεί μορφές αντίστασης και αγώνα. Δεν είναι όμως παρά ένα κομμάτι της οργανωμένης επίθεσης του κράτους, του κεφαλαίου και της εξουσίας απέναντι σε όσους αγωνίζονται δυναμικά και μαχητικά, με μορφές πάλης που γίνονται πραγματικά αγκάθι στα σχέδια των κυριάρχων. Καλά κάνουν όμως οι κάθε λογής κυρίαρχοι και τρέμουν, γιατί αντιλαμβάνονται ποσό μπορεί να ξεφύγει και να μαζικοποιηθεί ένα κίνημα ικανό να τους σαρώσει, το έβλεπαν ανέκαθεν στα μαθητικά και φοιτητικά κινήματα, με πιο χαρακτηριστικό το φοιτητικό κίνημα το '06 - '07 εναντία στην αναθεώρηση του άρθρου 16. Απέναντι στις πολιτικές τους, που θέλουν ένα πανεπιστήμιο αποστειρωμένο, ανοιχτό για τις επιχειρήσεις και το κεφάλαιο, μπορεί να μπει πραγματικό εμπόδιο ο αυτόνομος ταξικός συνδικαλισμός, οι αυτοοργανωμένοι αγώνες και οι συλλογικές διαδικασίες. Να έρθουμε στα μαχαίρια με τα σχέδια κράτους και κεφαλαίου μέσα και έξω από τις σχολές.

ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΑΞΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΝΟΜΙΜΟΙ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΟΙ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟΙ

Γιώργος Μ.

Ζερμινάλ

είναι ο μήνας της άνοιξης σύμφωνα με το γαλλικό επαναστατικό ημερολόγιο. Άρχιζε στις 21 Μάρτη και τελείωνε στις 19 Απρίλη.

Ζερμέν (Germen) στα λατινικά σημαίνει σπόρος. Αυτόν το σπόρο της ελευθερίας και την ελπίδα για έναν καλύτερο και δίκαιο κόσμο προσπάθησε να περιγράψει και ο Εμίλ Ζολά στο ομώνυμο μυθιστόρημα του στα 1885. Αυτή την ελπίδα κουβαλάμε κι εμείς στις καρδιές μας.

Ένα όνομα είναι απλά ένα όνομα, ωστόσο δεν ξεχνάμε

πως την ίδια ονομασία χρησιμοποίησαν συντρόφισσες και σύντροφοι στην πόλη της Πάτρας, δυο δεκαετίες πριν, για να εκφράσουν τις δικές τους πολιτικές θέσεις και ανησυχίες μέσα από ένα αναρχικό περιοδικό. Το ίδιο όνομα για να εκφράσουν τον ίδιο ασίγηστο πόθο της ελευθερίας χρησιμοποίησαν ουκ ολίγες φορές σύντροφοι διεθνώς, μέσα στο πέρασμα των χρόνων. Από την πρώτη απόπειρα του Ρούντολφ Ρόκερ στα 1900 μέχρι πρόσφατα παραδείγματα αναρχικών επιθεωρήσεων, κολεκτίβων, βιβλιοθηκών, ομάδων και πιθανώς άλλων

που αγνοούμε.

Σε αυτό το -πολλές φορές απροσπέλαστο και απροσδιόριστο- ιστορικό συνεχές αναφερόμαστε και τον ίδιο αγώνα υπηρετούμε κι εμείς σήμερα.

Τον αγώνα για την κοινωνική επανάσταση, την αναρχία και τον ελευθεριακό κομμουνισμό!

Για επιπλέον υλικό, ενημερώσεις και αναλύσεις: ipposd.org

Οι αντιορθολογιστικές και μεταφυσικές βάσεις της φασιστικής ιδεολογίας (πρώτο μέρος)

«Είμαστε εξτρεμιστές γιατί η ιστορία γράφεται από παράτολμους δημιουργούς με μεταφυσικές παρορμήσεις και όχι από φιλήσυχα ανθρωπάκια, υπηρέτες της Εβραϊκής σαπίλας» (*“Εμείς”, Χρυσή Αυγή, τχ 5, Μάιος -Ιούνιος 1981*)
«Το έτος 1789 διαγράφεται στο εξής από την ιστορία»
(Γιόζεφ Γκέμπελς, 1933)

Το 1911 δημιουργήθηκε στη Γαλλία από οπαδούς του Σορέλ και του Μωρράς ο πρωτοφασιστικός “Κύκλος Προυντόν”. Πιθανότατα είναι η πρώτη οργάνωση που χρησιμοποίησε τον όρο “εθνικοσοσιαλισμός”, τον οποίον δανείστηκε αργότερα η αποκρυφιστική “Εταιρεία της Θούλης” και οι Ναζί. Ο “Κύκλος Προυντόν” δημιουργήθηκε, όπως έλεγε ένας εκ των ιδρυτών του, ο Georges Valois, με σκοπό να παράσχει ένα «κοινό πλαίσιο για τους εθνικιστές και τους αντιδημοκράτες της λεγόμενης «αριστεράς», μια πλατφόρμα ένωσης των δυο παραδόσεων που βρέθηκαν αντιμέτωπες στον 19ο αιώνα και πλέον συμμαχούν με σκοπό την ίδρυση μια νέας “αντικαπιταλιστικής” εθνικής οικονομίας: «Καταστρέφοντας την αρχή που θεμελίωσε τη σύγχρονη οικονομία, που επέβαλε στα έθνη το καπιταλιστικό καθεστώς και υπέταξε όλες τις ανθρώπινες αξίες στην αξία του χρυσού· για τη δημιουργία μιας νέας οικονομίας η οποία θα είναι εθνική οικονομία και θα κρίνει όλες τις θεσμικές δομές που αναπτύσσονται από την οικονομία σύμφωνα με τα εκέγγυα/κριτήρια που διασφαλίζουν το γαλλικό αίμα». Η οργάνωση συνδυάζει πλήθος φαινομενικά ετερόκλητων στοιχείων, όπως τον επιφανειακό αντικαπιταλισμό, την κριτική της παρακμιακής αστικής κοινωνίας, τον εθνικιστικό συνδικαλισμό και τη συντηρητική επανάσταση με έντονα στοιχεία ανορθολογισμού, αντισημιτισμού και machtpolitik. Στην ουτοπία του “Κύκλου Προυντόν” η υπάρχουσα φιλελεύθερη τάξη πραγμάτων και ο αστικός υλισμός που οδηγεί την Ευρώπη στην ασφυξία, την αποχαύνωση, την τρυφλότητα και τον κοινωνικό εκφυλισμό θα αντικατασταθεί από έναν κόσμο βασισμένο στην ανδρεία, την πολεμική ηθική και τον ηρωισμό, έναν κόσμο που θα κυβερνιέται από μια “αριστοκρατία παραγωγών”. Απέναντι στην οκνηρία και τη μαλθακότητα της κοινωνίας ακούγονταν η νιτσεϊκή προσταγή του ζην επικινδύνως.

Ο “Κύκλος Προυντόν” δανείστηκε το όνομα του Πιέρ Ζοζέφ Προυντόν, κάνοντας βεβαίως μια επιλεκτική ανάγνωση του έργου του, συμβολίζοντας την “άνωτερότητα” του γαλλικού σοσιαλισμού έναντι του Εβραϊκού μαρξισμού. Βεβαίως, δεν ήταν μόνο οι Γάλλοι εθνικιστές που ήθελαν να αποκαθάρουν τον “σοσιαλισμό” από τον “εβραϊκό” μαρξισμό. Ο “προφήτης της παρακμής” Οσβαλντ Σπένγκλερ, για παράδειγμα, με το έργο του “Πρωσσισμός και σοσιαλισμός” (1919) προπαγάνδιζε την «απελευθέρωση του Γερμανικού σοσιαλισμού από τον Μαρξ», υποστηρίζοντας πως η υλιστική βάση του επιστημονικού σοσιαλισμού ήταν αποτέλεσμα της “εβραϊκότητας” του Μαρξ. Για τον Καρλ Σμιτ ο μαρξιστικός υλισμός ήταν μια απλή προέκταση του υλισμού της αστικής φιλελεύθερης δημοκρατίας. Απέναντι στον ορθολογιστικό μαρξισμό ο Γερμανικός εθνικιστικός σοσιαλισμός (“σοσιαλισμός της Δεξιάς”) έπρεπε να προτάξει το πεπρωμένο, το ένστικτο, τη θέληση της ισχύος και την αρρενωπότητα. Έγραφε ο Σπένγκλερ: «Να γίνουμε άντρες! Δεν χρειαζόμαστε άλλους ιδεολόγους, ούτε λόγους περί καλλιέργειας, περί παγκόσμιας μπουρζουαζίας και περί της πνευματικής αποστολής των Γερμανών. Χρειαζόμαστε σκληρότητα. Χρειαζόμαστε ένα πιο ατρόμητο σκεπτικισμό: χρειαζόμαστε μια τάξη από χαρακτήρες σοσιαλιστικών αφεντικών. Επαναλαμβάνω: σοσιαλισμός σημαίνει εξουσία, εξουσία και πάλι εξουσία». Η ιδεολογική συγγένεια με τον “Κύκλο Προυντόν” είναι ορατή δια γυμνού οφθαλμού...

Οι ιδρυτές του “Κύκλου Προυντόν” ενσάρκωναν τα αντιφατικά στοιχεία της ιδεολογίας τους στην ίδια τους τη ζωή. Ο (εντός ή εκτός εισαγωγικών) αναρχοσυνδικαλιστής Georges Valois υπήρξε συνεργάτης του Σορέλ, αλλά εντάχθηκε στην ακροδεξιά φιλομοναρχική Action Française και υιοθέτησε τον “εθνικό συνδικαλισμό”. Μετά τη ρήξη του με τον Μωρράς ίδρυσε το κόμμα Faisceau, μιμούμενος τον Ιταλικό φασισμό. Το 1928 απομακρύνθηκε από το κόμμα που ίδρυσε και προσπάθησε να επαναπροσεγγίσει την αριστερά. Μέχρι το τέλος της ζωής του κινούνταν σε ένα θολό τοπίο μεταξύ αριστεράς και ακροδεξιάς. Συνελήφθη από τους Ναζί τον Μάιο του 1944 και πέθανε το Φεβρουάριο του 1945 στο στρατόπεδο συγκέντρωσης Μπέργκεν – Μπέλσεν. Ο

Édouard Berth υπήρξε μαθητής του Σορέλ και προσπάθησε να συνδυάσει τον μαρξισμό με τον βιταλισμό του Henri-Louis Bergson. Εντάχθηκε στο ακροδεξιό φιλομοναρχικό κίνημα, αλλά αργότερα υποστήριξε την ρωσική επανάσταση και πλησίασε το Κομμουνιστικό Κόμμα. Τελικά, ήρθε σε ρήξη με τους μπολσεβίκους και πλησίασε εκ νέου τον επαναστατικό συνδικαλισμό. Μια άλλη ενδεικτική περίπτωση είναι αυτή του επαναστάτη συνδικαλιστή Hubert Lagardelle, ο οποίος ξεκίνησε ως αντιεθνικιστής και υποστηρικτής του Ντρέιφους, συμμετείχε στο μαρξιστικό Εργατικό Κόμμα του Jules Guesde, προσωπικού φίλου του Πωλ Λαφάργκ, ίδρυσε το Le Mouvement socialiste και συμμετείχε στη CGT. Το 1926 εντάχθηκε στο φασιστικό κίνημα Faisceau του Valois, αλλά ακολούθησαν διαφορετική διαδρομή κατά τη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής. Ενώ ο Valois εντάχθηκε στην Αντίσταση, ο Lagardelle συνεργάστηκε με τους ναζί. Το 1942 τοποθετήθηκε στη θέση του υπουργού Εργασίας στη δωσιλογική κυβέρνηση του Φιλίπ Πεταίν, ενώ μετά τον πόλεμο καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη ως συνεργάτης των κατακτητών. Τελικά, έκασε μόλις τρία χρόνια στη φυλακή, καθώς του δόθηκε χάρη.

Ίσως να φαίνεται περίεργη όλη αυτή η αντιφατική πολιτική διαδρομή που είχαν οι Γάλλοι πρωτοφασίστες, ή ακόμα και η χρήση του ονόματος του σοσιαλιστή φιλοσόφου Πιέρ Ζοζέφ Προυντόν. Ωστόσο, θα πρέπει να γίνει κατανοητό πως ο ιστορικός φασισμός υπήρξε η κατ’εξοχήν συγκρητιστική ιδεολογία. Ο ίδιος τοποθετούσε τον εαυτό του πέρα από τα παραδοσιακά πολιτικά σχήματα της αριστεράς και της δεξιάς, του καπιταλισμού και του κομμουνισμού. Αναζητούσε τον “τρίτο δρόμο”, αντλώντας στοιχεία από διάφορα ιδεολογικά και φιλοσοφικά ρεύματα. Όπως έγραφαν οι Μπενίτο Μουσολίνι και Τζιοβάνι Τζεντίλε στο Δόγμα του Φασισμού (1933): «Ο φασισμός αντλεί από τα απομεινάρια φιλελεύθερων, σοσιαλιστικών και δημοκρατικών θεωριών εκείνα τα στοιχεία που έχουν ακόμα ουσία. Κρατάει εκείνα που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως επίκτητα στοιχεία της ιστορίας κι απορρίπτει όλα τα υπόλοιπα, δηλαδή την ιδέα ότι ένα δόγμα μπορεί να είναι καλό για πάντα και για όλους τους λαούς». Σύμφωνα με τους Μουσολίνι και Τζεντίλε, ο 19ος αιώνας υπήρξε ο αιώνας του φιλελευθερισμού, του σοσιαλισμού και της δημοκρατίας, ενώ ο 20ος είναι ένας αιώνας φασιστικός. Ένας αιώνας αντιατομικιστικός και βίαιος, στον οποίον επικρατούν τα πραγματιστικά στοιχεία του φασισμού: ο ηρωισμός, η ανδρεία και η θέληση για δύναμη. Ο φασισμός δεν είναι ένα στενό εθνικιστικό δόγμα. Προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε χώρας και αποκτά ειδικές εθνικές μορφές.

Ο Μουσολίνι (όπως και πολλοί φασίστες) προέρχονταν από την αριστερά και μέχρι το τέλος της ζωής του δήλωνε σοσιαλιστής. Υπήρξε αρχικά επιφανές στέλεχος του Σοσιαλιστικού Κόμματος και προσπάθησε να δημιουργήσει μια ιδιότυπη μίξη μαρξισμού, νιτσεϊσμού και σορελισμού. Αυτό δημιούργησε συγχύσεις, καθώς πολλοί εκπρόσωποι της παραδοσιακής δεξιάς τοποθετούν τα φασιστικά κινήματα όχι στα δεξιά, αλλά στα αριστερά του πολιτικού φάσματος. Ωστόσο, ο “σοσιαλισμός” του Μουσολίνι απέρριπτε τη μαρξιστική θεωρία της πάλης των τάξεων ως κινητήριο μοχλό της ιστορίας και χλεύαζε την επαναστατική απόπειρα δημιουργίας αταξικής κοινωνίας. Ο φασιστικός “σοσιαλισμός” στόχευε στην αρμονική συνεργασία των τάξεων (δηλαδή στη διαιώνιση της κυριαρχίας της άρχουσας τάξης), οι οποίες προκύπτουν από τη φυσική ιεραρχία. Η ταξική συνεργασία προκύπτει μόνο κάτω από την μπότα ενός ισχυρού αυταρχικού κράτους που βάζει φρένο στην ασυδοσία και την ανομία του εργατικού κινήματος, αλλά και στην απληστία των μεμονωμένων καπιταλιστών. Εγγυητής το εθνικού “σοσιαλισμού” είναι το κορπορατιστικό κράτος και όχι το προλεταριάτο, που είναι απείθαρχο και έχει νηπιακή πολιτική αντίληψη. Και φυσικά, ο φασισμός χλεύαζε και οποιαδήποτε εξισωτική ιδέα. Η μόνη ισότητα που μπορεί να επιτευχθεί είναι αυτή των χαρακωμάτων, της κοινότητας των γενναίων αντρών που αντιμετωπίζουν από κοινού το φάσμα του θανάτου.

Στην πράξη, το φασιστικό κίνημα συγκροτήθηκε ως απεργασιαστικός μηχανισμός και εμπροσθοφυλακή της αντιπρολεταριακής αντεπανάστασης. Για το σκοπό αυτό ενισχύθηκε πολύπλευρα από μεγάλους καπιταλιστές, που έβλεπαν τον φιλελεύθερο καπιταλισμό να αντιμετωπίζει ακόμα μια βαθιά δομική κρίση. Ο “αντικαπιταλισμός” του αφορούσε

τον αυθαίρετο διαχωρισμό ανάμεσα σε ένα παραγωγικό εθνικό κεφάλαιο και σ’ ένα άλλο παρασιτικό/τοκογλυφικό κεφάλαιο, συσκοτίζοντας έτσι την εκμεταλλευτική βάση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής (ο οποίος είναι ενιαίος και δεν τεμαχίζεται σε “παραγωγικό” και “παρασιτικό”). Συχνά πυκνά οι Εβραίοι ήταν αυτοί που ταυτιζόνταν με το “παρασιτικό” κεφάλαιο (όπως άλλωστε και με τον μαρξισμό). Ο Γερμανός κοινωνιολόγος Werner Sombart το 1911 με το βιβλίο του “Οι Εβραίοι και η οικονομική ζωή” (το οποίο κυκλοφορεί από τις ναζιστικές εκδόσεις Λόγκη με τίτλο “Οι Εβραίοι και ο καπιταλισμός”), προχωρά σε ταύτιση των Εβραίων με την απληστία, τον υλισμό και την αδηφάγα κερδοσκοπία και των Γερμανών με την παραγωγική εργασία. Ο γνωστός Αμερικανός ποιητής και αυτοσχέδιος οικονομολόγος Ezra Pound στο φυλλάδιο “Η Αμερική, ο Ρούσβελτ και τα αίτια του παρόντος πολέμου”, το οποίο έγραψε για λογαριασμό της φασιστικής κυβέρνησης του Σαλό το 1944, έκανε τον ίδιο διαχωρισμό ανάμεσα στο “παραγωγικό” και το “παρασιτικό” κεφάλαιο. Υιοθέτησε την κλασική συνωμοσιολογική θεωρία περί ενός ενιαίου, σκοτεινού κέντρου λήψης αποφάσεων που κατευθύνει τη μοίρα της ανθρωπότητας: «Η πραγματική κυβέρνηση βρίσκονταν, βρίσκεται και πάντοτε θα βρίσκεται στο παρασκήνιο. Το “δημοκρατικό” σύστημα λειτουργεί ως εξής. Δυο ή περισσότερα κόμματα, όλα τους ακολουθώντας εντολές του συστήματος των τοκογλύφων, εμφανίζονται στη δημόσια σκηνή». Για την ακρίβεια, οι τοκογλύφοι που διαθέτουν τον καθολικό έλεγχο της πολιτικής σκηνής είναι οι Εβραίοι. Αυτοί είναι που ξεκινάν τους πολέμους για να υποδουλώσουν τα έθνη. Στην οικονομική του ανάλυση φυσικά δεν υπάρχει χώρος για την όξυνση των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών, παρά μόνο μοχθηρά πρόσωπα σαν τους Ρότσαιλντ: «Οι πόλεμοι προκαλούνται διαδοχικά, εσκεμμένα, από τους μεγάλους τοκογλύφους, ώστε να δημιουργηθούν χρέη, να προκληθεί σπανιότητα αγαθών, ώστε να αποκομίσουν τους τόκους από τα χρέη αυτά, ώστε να μπορέσουν να αυξήσουν την τιμή του χρήματος». Αν και Αμερικάνος, ο Ezra Pound στήριξε τον Μουσολίνι και τον Χίτλερ, θεωρώντας πως όλοι οι πόλεμοι ξεκινάνε από τους μοχθηρούς Εβραίους τοκογλύφους. Ο φασισμός απλά αμύνεται απέναντι σε αυτήν την Εβραϊκή επιθετικότητα. Κι εδώ συναντάμε πάλι τον επιδερμικό “αντικαπιταλισμό”: «Ο πόλεμος αυτός δεν οφείλτε σε κάποια ιδιοτροπία του Μουσολίνι ή του Χίτλερ. Ο πόλεμος αυτός αποτελεί εκδήλωση του επίγειου πολέμου ανάμεσα στους τοκογλύφους και τους χωρικούς, ανάμεσα στους κυρίαρχους του χρήματος και σε οποιονδήποτε πραγματοποιεί μια τίμια, καθημερινή εργασία με το μυαλό ή τα χέρια του». Ο Pound μιλάει μάλιστα ακόμα και για «αφεντικά της πλουτοκρατίας». Πως μπορούμε, λοιπόν, να πάρουμε στα σοβαρά τον “σοσιαλισμό” και τον “αντικαπιταλισμό” του φασισμού;

Ο φασιστικός συγκρητισμός και η ανομοιογένεια που εκφράζεται από τους εθνικούς φασισμούς (και τις διάφορες παραλλαγές) δημιουργεί κάποιες δυσκολίες στην ανάλυση. Για παράδειγμα, ο βιολογικός φυλετισμός που πρωταγωνιστεί στον γερμανικό ναζισμό απουσιάζει από τον ιταλικό φασισμό. Ο αντισημιτισμός που βρίσκεται στο κέντρο του ναζισμού απουσιάζει από κάποια άλλα φασιστικά (ή φασίζοντα κινήματα). Κι αν δεν απουσιάζει εντελώς, είναι πιο “ήπιος” σε σχέση με τη ναζιστική βιομηχανική εξόντωση (η φασιστική Ιταλία έλαβε τα πρώτα φυλετικά μέτρα κατά των Εβραίων το 1938, ενώ για χρόνια ενίσχυσε ακροδεξιούς σιωνιστές παραστρατιωτικούς. Στη συνέχεια ευθυγραμμίστηκε με τη ναζιστική αντισημιτική πολιτική). Στην Ελλάδα το Εθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα του Γεωργίου Μερκούρη απέρριπτε τον αντισημιτισμό, ενώ ταυτόχρονα η Εθνική Ένωση Ελλάς (3Ε) προχώρησε σε ένοπλα αντισημιτικά πογκρόμ. Επίσης, ακόμα και στους αντισημίτες υπήρξαν δευτερεύουσες πτυχές διαφοροποιήσεις, ανάμεσα σε αυτούς που η βάση του αντισημιτισμού τους ήταν ο βιολογικός φυλετισμός και σ’ αυτούς που είχαν ως βάση έναν επιδερμικό “αντικαπιταλισμό”, ταυτιζοντας τους Εβραίους με το “παρασιτικό” τραπεζικό κεφάλαιο και τον εμπορικό τυχοδιωκτισμό.

Παρά τις επιμέρους διαφοροποιήσεις μπορούμε να εντοπίσουμε κοινά χαρακτηριστικά που συγκροτούν το ιδεολογικό ρεύμα του ιστορικού φασισμού. Ένα από αυτά είναι η σφοδρή επίθεσή στην κληρονομιά του Διαφωτισμού και της Γαλλικής Επανάστασης και ό,τι παράχθηκε από εκεί (μεταξύ των οποίων και το σύγχρονο σοσιαλιστικό, αναρχικό και κομμουνιστικό κίνημα). Ο φασισμός, λοιπόν, δεν είναι απλά

ανορθολογικός. Ανορθολογικές αντιλήψεις, όπως η θεϊκή παρέμβαση στη διαδικασία διαμόρφωσης της ιστορικής πραγματικότητας ή η ύπαρξη θαυμάτων, είναι ευρέως διαδεδομένες και διάχυτες στην κοινωνία. Οι φορείς τέτοιων απόψεων δεν είναι κατ' ανάγκη φασίστες ή συντηρητικοί πολιτικά. Μπορεί κάλλιστα να είναι και προοδευτικοί άνθρωποι. 1 Άλλωστε, πολλά από τα συστατικά στοιχεία του φασισμού (εθνικισμός, милитарισμός, κοινωνικός δαρβινισμός, ευγονική ψευδο-επιστήμη κλπ) προϋπήρχαν στον κατά τ' άλλα φιλελεύθερο κόσμο. Ο φασισμός, λοιπόν, δεν είναι απλά ανορθολογικός. Είναι κάτι περισσότερο: είναι αντι-ορθολογιστικός. Θέλει να οβήσει δια παντός την κοσμοαντίληψη που πήγαζε από το Διαφωτισμό, την αστική επανάσταση του 1789 και τις προλεταριακές εξεγέρσεις του 19ου και 20ου αιώνα. Θέλει την επαναμάγευση του κόσμου απέναντι στην επιστημονική απομάγευσή του, την κυριαρχία της ζωτικής ορμής απέναντι στην κυριαρχία της ύλης, την κοινότητα του αίματος και των ενστίκτων απέναντι στην εξορθολογισμένη

και άψυχη κοινότητα του πνεύματος. Όπως αναφέρει και η Χρυσή Αυγή στο καταστατικό της: «Η εποχή μας είναι βαθιά άπιστη, το αίσθημα φυλακίστηκε στο δεσμοπύριο του ανελέητου κριτικού ορθολογισμού». Το σύνθημα της εθνικοσοσιαλιστικής οργάνωσης Ιαχή σε συλλαλητήριο ενάντια στις νέες ταυτότητες τον Σεπτέμβριο του 2023 είναι εύγλωττο και σαφές: “Ολική αντίσταση ενάντια στον καρκίνο της νεωτερικότητας”. Είναι σαφές, όμως, πως η κριτική της νεωτερικότητας από τον φασισμό και τα παρακλάδια του γίνεται από αντιδραστική σκοπιά και όχι από τη σκοπιά της ταξικής χειραφέτησης. Ο φασισμός συγκροτήθηκε ιδεολογικά ως ρομαντισμός υψηλής τεχνολογίας (σύμφωνα με τον Τόμας Μαν) ή ως ατσαλένιος ρομαντισμός (σύμφωνα με τον Γιόζεφ Γκάιμπελς). Και σ' αυτό ακριβώς το σημείο μπορούμε να βρούμε ένα σημείο προσέγγισης μιας “αριστεράς” που χάνει την πυξίδα της και απαρνιέται την υλιστική/ διαλεκτική θεώρηση της ιστορίας με τη “συντηρητική επανάσταση”, τον Völkisch μυστικισμό και τον εθνικισμό. Ο “Κύκλος Πρου-

ντόν” είναι ένα εύγλωττο ιστορικό παράδειγμα...

Στο κείμενο αυτό (που θα ολοκληρωθεί σε πολλά μέρη) θα δούμε όψεις του φασιστικού αντι – ορθολογισμού. Αλλά δεν θα μείνουμε εκεί. Είναι χρέος μας ταυτόχρονα να προχωρήσουμε στην ενεργητική υπεράσπιση της υλιστικής διαλεκτικής...

Σημείωση:

1. Ωστόσο, για να μην υπάρχουν παρερμηνείες πρέπει να ειπωθεί πως οι κάθε είδους ανορθολογικές μπουρδολογίες αποτελούν αντανάκλαση της κυρίαρχης ιδεολογίας και με κανέναν τρόπο δεν έρχονται σε σύγκρουση μαζί της. Ο ανορθολογισμός, παρ' ότι διάχυτος κοινωνικά και πολιτικά, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ως πολιτικά ουδέτερο φαινόμενο. Αποτελεί εύφορο έδαφος για την ανάπτυξη αντιδραστικών πολιτικών ρευμάτων (μεταξύ των οποίων και του φασισμού).

Πολύκαρπος Γ.

Αλληπάλληλες οι διώξεις των εκπαιδευτικών στον Πειραιά, οι ταξικές αντιστάσεις στο στόχαστρο

Κανείς πλέον δεν μπορεί να αμφιβάλλει για τη στοχοποίηση από τη διοίκηση της παράταξης «Ενότητα Αντίστασης Ανατροπής» των εκπαιδευτικών της ΕΛΜΕ Πειραιά. Ήδη 8 συνάδελφοι της παράταξης έχουν μπει στο στόχαστρο, με πολλαπλές όχι μόνο συνδικαλιστικές αλλά και ποινικές διώξεις, υπομένοντας με περίσσιο κουράγιο, θάρρος και αξιοπρέπεια μια ιστορική κατάσταση πίεσης στον χώρο δουλειάς τους. Ενοχλεί άραγε τη διοίκηση και το υπουργείο πως υπάρχει μια κρίσιμη μάζα συναδέλφων που εμμένουν -παρά τις αντιξοότητες των καιρών- στις γραμμές της αντίστασης και του αγώνα; Ενοχλούνται τα σχέδια των κυρίαρχων -οι οποίοι φαίνεται πως κινούνται πλέον στη γραμμή του «όποιος τολμά ακόμα να “φωνασκεί”, να διαδηλώνει και να αντιστέκεται με οποιονδήποτε τρόπο, θα πρέπει να διώκεται»- όταν φαίνεται πως υπάρχει αναβρασμός και οι απειλές δεν πιάνουν τόπο; Φυσικά και ναι. Άρα, όσοι τολμούν σήμερα να κάνουν ένα βήμα μπροστά, κόντρα στην οπισθοχώρηση των καιρών και την ασφυκτική πίεση, μπαίνουν στο στόχαστρο, και μάλιστα πολυεπίπεδα. Επιχειρείται τόσο η πολιτική όσο και η εργασιακή τους εξόντωση. Επιβαρύνονται με ποινικά και μη δικαστήρια, καλούνται διαρκώς για εξηγήσεις και ΕΔΕ, ελέγχονται ασφυκτικά από τους προϊσταμένους τους υπομένοντας σειρά από καθημερινά καφόνια (χαρακτηριστική η πρόσφατη στοχοποίηση συναδέλφου στο Αγκίστρι στην κατεύθυνση να καταστεί 9ος διωκόμενος), ενώ φιμώνεται ακόμη και αυτή η ίδια η συνδικαλιστική έκφραση στο δημόσιο πεδίο.

Διόλου τυχαία η κατάσταση που διαμορφώνεται. Η «Ενότητα Αντίστασης Ανατροπής» αποτελεί μετωπικό σχήμα οργανωμένων δυνάμεων και ανένταχτων αγωνιστών με κοινό βηματισμό στην κατεύθυνση συγκρότησης ριζοσπαστικών αγώνων μέσα στο σωματείο. Ενισχύει την από τα κάτω κίνηση του κλάδου στο πρωτοβάθμιο σωματείο ως τη μόνη προοπτική που μπορεί να δώσει διέξοδο αντίστασης. Δεν παλεύει «για λογαριασμό του κλάδου», αλλά επιδιώκει να συμβάλει στο να πάρουν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι την υπόθεση της οργάνωσης των αγώνων στα χέρια τους, αναγνωρίζοντας πως δεν έχουν τίποτα να περιμένουν από τις συνδικαλιστικές ηγεσίες. Στηρίζει κάθε κίνηση αγώνα και αντίστασης, πολεμάει τη γραμμή της ήττας, των συμβιβασμών και της συνδιαλλαγής με τον αντίπαλο. Από ό,τι φαίνεται, λοιπόν, η στάση αυτή ενοχλεί και με το παραπάνω, τόσο για τις ρωγμές απέναντι στην κρατική πολιτική, όσο και για την προοπτική που φέρει για τους αγώνες των συναδέλφων στο επόμενο διάστημα. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, το γεγονός πως, ενώ υπάρχουν κάποιες περιορισμένες διώξεις σε στελέχη του ΠΑΜΕ, καμία τέτοια μανία δεν έχει εξαπολυθεί, καθώς στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων διοίκησης και ηγεσίας του σωματείου συζητιούνται οι «αγώνες» με εντελώς διαφορετικούς όρους, με συμβιβασμούς και εγγυήσεις, αφήνοντας τους διωκόμενους βορρά στα χέρια του κράτους και συνολικά τον κλάδο εκτεθειμένο στο έλεος της επέλασης της κυβερνητικής επίθεσης.

Με βάση την παραπάνω συνθήκη, εμβληματική στάθηκε η οργάνωση συγκέντρωσης και πορείας ενάντια στις διώξεις των εκπαιδευτικών στον Πειραιά την Πέμπτη 21 Μάρτη, στην οποία περίπου 500 διαδηλωτές, παρακάμπτοντας τις τρικλοποδιές του ΠΑΜΕ -που οδήγησαν το σωματείο των εκπαιδευτικών να μείνει χωρίς κάλεσμα (!) σε αυτή τη μεγαλειώδη κινητοποίηση-, συσπειρώνοντας ένα πρωτοφανές κομμάτι κόσμου για την περιοχή, έστειλαν ηχηρό μήνυμα αντίστασης και αλληλεγγύης, πιέζοντας ώστε να παρθούν πίσω όλες οι διώξεις. Ανάμεσά τους περίπου 100 εκπαιδευτικοί από τον Πειραιά, οι οποίοι πλαισίωσαν το πανό των «Εκπαιδευτικών Πειραιά». Επιπλέον όλη αυτήν την περίοδο, καμία κλήση συναδέλφου σε εξηγήσεις δεν έμεινε αναπάντητη, με πλήθος συγκεντρώσεων να λαμβάνουν χώρα όπου αυτές εκδηλώνονταν, κανείς συνάδελφος δεν έμεινε μόνος του και μια ολόκληρη κίνηση με πολλαπλές διαστάσεις βρίσκεται σε εξέλιξη. Την ίδια στιγμή που οι δυνάμεις του ΠΑΜΕ, οι οποίες ηγεμονεύουν στο σωματείο, βάζουν τη μία τρικλοποδιά πίσω από την άλλη, παίρνοντας ξεδιάντροπα το ρόλο του κρατικού συμμάχου.

Ζούμε σε περίοδο ολομέτωπης επίθεσης. Οι μισθοί δεν φτάνουν ούτε μέχρι τα μέσα του μήνα, εργασιακά δικαιώματα δεκαετιών (8ωρο, σύνταξη) καταργούνται, χτυπιούνται ανοιχτά βασικές κοινωνικές ανάγκες. Την ίδια στιγμή που το σύστημα επιχειρεί να επιβάλει εργασιακό και κοινωνικό μεσαίωνα, εμπλέκεται ευθέως στις αντιπαραθέσεις σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή, επιχειρώντας τη μετατροπή της χώρας σε απέραντη ΝΑΤΟϊκή βάση. Στην εκπαίδευση, για να προχωρήσει η επίθεση σε όλες τις βαθμίδες (νόμοι για τεχνική εκπαίδευση, ιδιωτικά πανεπιστήμια, αξιολόγηση), αξιοποιείται όλο το αντιδραστικό ποινικό οπλοστάσιο που έχει ψηφιστεί το

προηγούμενο διάστημα. Σύμφωνα με τον νέο ποινικό κώδικα (άρθρο 168, παρ. 4 και 5), η κινητοποίηση με «φωνασκίες», ενάντια π.χ. στην αξιολόγηση, καθίσταται ποινικό αδίκημα, σύμβουλοι και στελέχη διοίκησης θεωρούνται «συνάδελφοι που παρακωλύεται το έργο τους», ενώ το πανό μετατρέπεται σε τεκμήριο εγκλήματος. Επιχειρείται έτσι να σπάσει η αντίσταση του κλάδου, η άρνηση να συναινέσει στις αντικοινωνικές και αντιεκπαιδευτικές πολιτικές που προωθούνται: της αξιολόγησης, της κατηγοριοποίησης σχολείων και εκπαιδευτικών, της έντασης των ταξικών φραγμών (ΕΒΕ, τράπεζα θεμάτων, εθνικό απολυτήριο), της διάλυσης κάθε κατάκτησης στη δημόσια δωρεάν εκπαίδευση. Δεν είναι τυχαία άλλωστε η συζήτηση που έχει ανοίξει για άρση της μονιμότητας, αλλά και γραπτό διαγωνισμό ΑΣΕΠ για τους αναπληρωτές, το κατεχόμενη ευάλωτο κομμάτι που βιώνει αναμφίβολα επιπλέον εργασιακή καταπίεση και ανασφάλεια. Θέλουν τους εκπαιδευτικούς φοβισμένους, με σκυμμένο το κεφάλι, άβουλα όργανα - ιμάντες μεταβίβασης της κρατικής πολιτικής.

Δεν πρόκειται να τους περάσει. Να τους βάλουμε φρένο οργανώνοντας τους αγώνες μας. Σε κάθε επίπεδο, σε κάθε χώρο δουλειάς, σε κάθε ζήτημα. Να μην μένει τίποτα αναπάντητο. Να είμαστε αλληλέγγυοι, με το βλέμμα στο σύνολο. Το πολύ σοβαρό ζήτημα των διώξεων εκπαιδευτικών για συνδικαλιστική και πολιτική δράση συνδέεται με τη γενικότερη κατεύθυνση τρομοκρατίας και καταστολής αγωνιστών, σωματείων και κινημάτων. Δεν αφορά μόνο τους εκπαιδευτικούς, πρέπει και μπορεί να συνδεθεί με άλλα αγωνιζόμενα κομμάτια που πλήττονται, που χτυπιούνται καθημερινά. Μπορεί να απαντηθεί μόνο στον δρόμο, με όρους μαζικούς, με διαρκείς κινητοποιήσεις. Την κατεύθυνση αυτή εξυπηρετεί η συγκρότηση του συντονισμού συνδικαλιστικών οργανώσεων και κινήσεων, συλλογικοτήτων και κινήσεων γειτονιάς, η επιτυχημένη και μαζική εκδήλωση στη νομική σχολή του ΕΚΠΑ της Πέμπτης 25 Απρίλη και η προσπάθεια να αποτυπωθούν οι συναγωνιστικές σχέσεις που έχουν οικοδομηθεί από τα κάτω, μέσα από τις πυκνές συσκέψεις στα γραφεία της ΕΛΜΕ Πειραιά, με τη διοργάνωση κεντρικής διαδήλωσης, με συγκέντρωση στα Προπύλαια, την Πέμπτη 23 Μάρ. Με τη μετωπική πάλη μπορούμε να καταφέρουμε να παρθούν πίσω όλες οι διώξεις, τόσο στον Πειραιά, όσο και αλλού, μπορούμε να συνεισφέρουμε στην αφύπνιση της τάξης αυτούς τους ζοφερούς καιρούς, να κρατήσουμε ανοιχτό τον δρόμο της ταξικής αντεπίθεσης.

Γιάννης Β.
Κυριακή Β.

Η ματωμένη Παλαιστίνη του Camillo Berneri

Σημείωμα της σύνταξης

Το κείμενο του Camillo Berneri που μεταφράσαμε από το ιταλικό πρωτότυπο¹ γράφεται το Νοέμβριο του 1929². Όσα λοιπόν γράφει έχουν μια επιπλέον σημασία και αποκτούν προφητική διάσταση καθώς τοποθετούνται χρονικά σε μια περίοδο αρχικού εποίκισμού των Εβραίων στην Παλαιστίνη, πολύ πριν το Ολοκαύτωμα και την ίδρυση ισραηλινού κράτους το 1948.

Το κράτος του Ισραήλ, υπήρξε επινόηση του εθνικιστικού κινήματος του σιωνισμού ήδη από τις αρχές του προηγούμενου αιώνα, για να λειτουργήσει ως ο ασφαλής χώρος να συγκεντρωθούν οι ανά τον κόσμο Εβραίοι, και αποτέλεσε προϊόν εποίκισμού και το ίδιο. Κατέχει από το 1948 τη μεγάλη πλειοψηφία των παλαιστινιακών εδαφών έχοντας σκορπίσει το θάνατο και την προσφυγιά σε εκατομμύρια παλαιστίνιους. Σήμερα αποτελεί μια από τις ισχυρότερες και φονικότερες πολεμικές μηχανές παγκοσμίως. Η ύπαρξη του και η ανεμπόδιστη λειτουργία του στην περιοχή της Μέσης Ανατολής είναι ζωτικής σημασίας για το δυτικό ιμπεριαλιστικό μπλοκ, καθώς ο ρόλος του ως προκεχωρημένο φυλάκιο και προγεφύρωμα αυτού του μπλοκ σε μια νευραλγική περιοχή άντλησης ενεργειακών πόρων από τη μια και τεράστιας γεωπολιτικής σημασίας από την άλλη, διαμορφώνει όρους ελέγχου και εποπτείας της ευρύτερης περιοχής.

Η παλαιστινιακή αντίσταση, όπως εκφράζεται τα τελευταία 75 χρόνια, και ιδιαίτερα από την ηρωική μάχη του Καραμέχ στα 1968 και έπειτα, έχει κατά καιρούς πάρει διάφορα χαρακτηριστικά και γνωρίζει αυξομειώσεις στην ένταση της μέχρι σήμερα. Κορυφαίο της παράδειγμα αποτέλεσαν οι δυο αυθόρμητες λαϊκές εξεγέρσεις (Ιντιφάντα 1 και 2) στα 1987-91 και 2000-04. Μήτρα της και γενεσιουργός δύναμη της είναι η ίδια η κατοχή της ζωής και της καθημερινότητας εκατομμυρίων ανθρώπων, οι οποίοι ξεσηκώνονται ενάντια σε έναν πανίσχυρο εχθρό και παράλληλα βάζουν ισχυρά αναχώματα στους σχεδιασμούς των δυτικών ιμπεριαλιστών και γι' αυτό αξίζουν το σεβασμό και την αλληλεγγύη μας. Μέσα σε όλη αυτή τη μακρά περίοδο αντίστασης και επανάστασης, ξεχωριστή θέση έχει αποκτήσει η 7η του Οκτώβρη 2023, γνωστή και ως καταιγίδα του Αλ Ακτσά, μια επιχείρηση-τομή στην ιστορία του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα των παλαιστινίων που επέφερε μεγάλα πλήγματα και απώλειες στην ισραηλινή κατοχή.

Επίσης, του κειμένου του Berneri προηγείται η εισαγωγή του Carozza στις Συνδέσεις. Έχει και αυτή το δικό της ιδιαίτερο ενδιαφέρον μιας και παρουσιάζει μια ουσιαστική σύνδεση του αναρχικού κινήματος από τις αρχές του 20ου αιώνα με τους Εβραίους λόγω του διεθνισμού και του κοσμοπολιτισμού που χαρακτήριζε και τις δυο πλευρές. Την παραθέτουμε και αυτήν ολόκληρη επισημαίνοντας παράλληλα πως εκείνη την εποχή πολλοί Εβραίοι συμμετείχαν σε εργατικές, σοσιαλιστικές και αναρχικές ομάδες.

Σε κάθε περίπτωση το κείμενο του Berneri μας βοηθάει να κατανοήσουμε το πώς ξεκίνησε σταδιακά ο Εβραϊκός εποίκισμός στην περιοχή της Παλαιστίνης και το ρόλο που είχαν οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις (οι Βρετανοί εν προκειμένω) σε αυτή τη διαδικασία. Όλα αυτά πολύ πριν το επίσημο έτος ίδρυσης του κράτους του Ισραήλ στην περιοχή και την επίσημη έναρξη του ολοκληρωτικού πολέμου που διεξάγει για να εξοντώσει τον παλαιστινιακό λαό, να αρπάξει τη γη του, να εκτοπίσει ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού του και να εκβιάσει την πλήρη υποταγή του υπόλοιπου.

Σήμερα, την ώρα που το αιματοκύλισμα που προβλέπει ο Berneri από το 1929 βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη εδώ και 75 χρόνια και ολόκληρη η ανθρωπότητα, μετά την 7η Οκτώβρη, παρακολουθεί την γενοκτονία των παλαιστίνιων σε ζωντανή μετάδοση, είναι χρέος όλων των ανθρώπων που αγωνίζονται για κοινωνική δικαιοσύνη και ελευθερία να σταθούν αλληλέγγυοι στον ηρωικό παλαιστινιακό λαό που μάχεται σε έναν ασύμμετρο και άνιστο πόλεμο που έχει στοιχίσει τη ζωή σε περισσότερους από 35 χιλιάδες ανθρώπους (στην πλειοψηφία τους γυναίκες και παιδιά). Και σε αυτή τη μάχη δεν χωράνε ίσες αποστάσεις και δεύτερες σκέψεις. Αντίθετα, χωράνε πολλά νέα, σύγχρονα καθήκοντα για να διατρανωθεί το πρόταγμα της διεθνιστικής αλληλεγγύης των λαών, να στοχοποιηθούν οι ιμπεριαλιστές και οι σιωνιστές γενοκτόνοι και να εκφραστεί σθεναρή αντίσταση στους ντόπιους συμμάχους τους που έχουν μετατρέψει τη χώρα σε ορμητήριο πολέμου.

Εισαγωγή

Ο Camillo Berneri, η Παλαιστίνη και ο Σιωνισμός

Στο 6ο Τεύχος (Μάρτιος 2024) του περιοδικού «Collegamenti per l'organizzazione diretta di classe» [Συνδέσεις για την άμεση οργάνωση της τάξης] παρατίθεται ένα (προφητικό;) άρθρο του Camillo Berneri (1929) σχετικά με το πρόβλημα της Εβραϊκής μετανάστευσης στην Παλαιστίνη και την όλο και πιο δύσκολη τότε σχέση μεταξύ Εβραίων και Παλαιστίνιων. Το άρθρο του Berneri είναι ακόμη πιο ενδιαφέρον επειδή είναι από μια περίοδο πολύ πριν από την άνοδο του ναζισμού στην εξουσία στη Γερμανία, τη Shoah (Ολοκαύτωμα) και την ανακήρυξη του κράτους του Ισραήλ. Του κειμένου προηγείται αυτό το απαραίτητο ιστορικό υπόβαθρο από τον G. Carozza.

Το ζήτημα της Παλαιστίνης έχει ρίζες αιώνων, σε σημείο που ο Camillo Berneri - το 1929 - έγραψε ένα άρθρο που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως διορατικό. Ας δούμε το πλαίσιο. Εκείνη των Εβραίων και εκείνη του αναρχικού κινήματος είναι ιστορίες που διασταυρώνονται αρκετές φορές.

Οι Εβραίοι υπέστησαν διωγμούς από την Εκκλησία της Ρώμης για περισσότερο από μια χιλιετία. Η Γαλλική Επανάσταση αναγνώρισε το δικαίωμά τους να γίνονται σεβαστοί όπως κάθε άλλος πολίτης και να ασκούν ελεύθερα τη θρησκεία τους. Αλλά αυτά τα δικαιώματα καταπατήθηκαν από την Επανάσταση, για μεγάλο χρονικό διάστημα και σε πολλές χώρες, όπως η τσαρική Ρωσία και οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, όπου χρησιμοποιήθηκαν ως αποδιοπομπαίοι τράγοι σε στιγμές αυξημένης πολιτικής και κοινωνικής έντασης.

Η πολιτιστική ζωντάνια του Εβραϊκού κόσμου είναι ισάξια της ποικιλίας των πολιτικών ρευμάτων που τον διατρέχουν: ενώ η πλειοψηφία επιθυμεί να ζήσει ειρηνικά, ασκώντας τη θρησκεία της και εντασσόμενη στις χώρες όπου ζει, πολλοί από αυτούς απορρίπτουν τη θρησκεία και δίνουν ζωή σε ένα πολύμορφο και ισχυρό εργατικό κίνημα: αναρχικοί, bundisti³, σοσιαλιστές, στη συνέχεια κομμουνιστές, ενώνονται από τον διεθνισμό και τροφοδοτούν τους αγώνες σε όλες τις περιοχές διαμονής και μετανάστευσης από το 1880 και μετά. Τα ίδια χρόνια εμφανίζεται το σιωνιστικό κίνημα, το οποίο υπερασπίζεται την προσδοκία για μια γη και ένα κράτος για τον Εβραϊκό λαό, βασισμένο στις ιδέες του Theodor Herzl (Der Judenstaat, 1896).

Την ίδια περίοδο, υπό την πίεση των διώξεων, ξεκίνησε ένα πρώτο κύμα μετανάστευσης προς την Παλαιστίνη (1881-1903). Στην αρχή κυρίως θρησκευτικό, σταδιακά έγινε πιο πολιτικό και επηρεάστηκε από τον σιωνισμό, ιδίως από τη Ρωσία, μετά τα πογκρόμ που συνδέονταν με τη δολοφονία του Τσάρου Αλέξανδρου Α'.

Στο τέλος του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, η Οθωμανική Αυτοκρατορία διαμελίστηκε και οι νικήτριες αποικιοκρατικές δυνάμεις διαίρεσαν τη Μέση Ανατολή με τη Συμφωνία Sikes-Picot. Η Παλαιστίνη τέθηκε υπό βρετανική εντολή από το 1920 έως το 1948. Στις 9 Νοεμβρίου 1917 δημοσιεύθηκε η Διακήρυξη Μπαλφουρ, στην οποία η Μεγάλη Βρετανία τάχθηκε υπέρ της δημιουργίας μιας Εβραϊκής εθνικής εστίας στην Παλαιστίνη. Αποτελεί εφιαλτήριο για το σιωνιστικό κίνημα, το οποίο μέχρι τότε αποτελούσε μειοψηφία.

Η Μεγάλη Βρετανία αλλάζει τα κριτήρια ταξινόμησης των πληθυσμών και αρχίζει να τους διακρίνει ανάλογα με τη θρησκεία τους. Στην ουσία προσπαθεί να χρησιμοποιήσει τους Εβραίους για να αντιμετωπίσει τις Αραβικές εθνικιστικές ζυμώσεις που αρχίζουν να εμφανίζονται.

Οι αναρχικοί έχουν από την αρχή μια μεγάλη συμπάθεια για τους Εβραίους, παρά έναν ορισμένο αντισημιτισμό του Πруντόν ή του Μπακούνιν, και η παρουσία πολλών Εβραίων μέσα στο αναρχικό κίνημα (Musham, Landauer, Berkman, Buber, Edelstat, Volin, Schwartzbard, Frager, Emma Goldman, Rose Witcop...) το επιβεβαιώνει αυτό. Ο μύθος του περιπλανώμενου Εβραίου, ο κοσμοπολιτισμός, ο οικουμενισμός, η μη προσκόλληση στον εθνικισμό των χωρών υποδοχής τους, η εφεύρεση μιας α-εθνικής γλώσσας όπως η Εσπεράντο, τα πρώτα κιμπούτζ που θεωρήθηκαν ως προσπάθειες για σοσιαλιστικές-ελευθεριακές, αυτοδιοικούμενες κοινότητες εκτός κρατικού ελέγχου, είναι όλα συστατικά στοιχεία αυτής της συμπάθειας. Την εποχή της υπόθεσης Dreyfus, ο αναρχικός Bernard Thomas ήταν αυτός που ξεκίνησε την εκστρατεία για την υπεράσπισή του και - παρά την επιφυλακτικότητα ορισμένων που ένιωθαν άβολα να υποστηρίξουν έναν στρατιωτικό - ο γαλλικός ελευθεριακός Τύπος ήταν στην πρώτη γραμμή.

Το 1929, η Παλαιστίνη αριθμούσε 150.000 Εβραίους ευρωπαϊκής καταγωγής και 800.000 Άραβες. Στις 24 Αυγούστου στη Χεβρώνα, μια πόλη όπου οι δύο κοινότητες ζούσαν ειρηνικά δίπλα-δίπλα από αμνημονεύτων χρόνων, ξεσπά μια σφαγή. Περίπου 70 Εβραίοι σκοτώνονται, ενώ άλλοι 435 διασώζονται από τους Άραβες γείτονές τους. Φήμες ότι οι Εβραίοι προσπαθούσαν να καταλάβουν τους ιερούς τόπους της Ιερουσαλήμ είναι η αιτία συγκρούσεων σε όλη την περιοχή, στις οποίες χάνονται 133 Εβραίοι και 116 Άραβες.

Ο Albert Londres - ήδη διάσημος δημοσιογράφος - ξεκινά για την Παλαιστίνη. Περνάει από το Τελ Αβίβ, την Ιερουσαλήμ και σταματά στη Χεβρώνα. Εκπλησσεται από τις καλές σχέσεις που υπάρχουν μεταξύ Αράβων και Εβραίων. Αν και εκ πρώτης όψεως οι δύο κοινότητες συνυπάρχουν, παρατηρεί ότι εδώ οι σφαγές είναι οι πιο φρικτές. Σήμερα είναι αδύνατο να μην σκεφτεί κανείς τι συνέβη στην πρώην Γιουγκοσλαβία, όπου οι σφαγές ήταν οι πιο σκληρές μεταξύ γειτόνων, ή τη γενοκτονία των Τούτσι που πραγματοποιήσαν οι συμπατριώτες τους Χούτου.

Ο δημοσιογράφος σημειώνει τα γεγονότα και υπογραμμίζει τη σκληρότητα των σφαγών. Μιλάει για το «δράμα της εβραϊκής φυλής». Ο ευρωπαϊκός Τύπος -ιδίως ο γαλλικός- δίνει μεγάλη έκταση στα ρεπορτάζ του, τα οποία βρίσκουν απήχηση στην ευρωπαϊκή κοινή γνώμη.

Και με βάση αυτά τα άρθρα ο Berneri γράφει τη «Ματωμένη Παλαιστίνη». Χρησιμοποιεί και αυτός τον όρο «φυλή» που ήταν επίκαιρος εκείνη την εποχή για να προσδιορίσει έναν πληθυσμό ή μια εθνοτική ομάδα.

Ο Claudio Strambi αναδημοσίευσε το άρθρο του Berneri το 2014, με μια εισαγωγή που το τοποθετεί στο πλαίσιο της εποχής του. Δράττεται της ευκαιρίας να παραθέσει το συμπέρασμα του βιβλίου του Berneri *L'ebreo antisemita* (Ο αντισημίτης Εβραίος), το οποίο μας δίνει για άλλη μια φορά το μέτρο της συμπάθειάς του για αυτόν τον διωκόμενο λαό:

«Ο Εβραίος έχει εναντίον του το σύμπλεγμα κατωτερότητας και την απόρριψη ενός χριστιανικού πολιτισμού που βρίσκεται στο χείλος της αποτυχίας. Το πρόβλημα προκύπτει γι' αυτόν με αυτούς τους όρους: να αφομοιωθεί και να εξαφανιστεί ή να κλειστεί στη θρησκευτική παράδοση, στον φυλετικό μύθο ή στη σιωνιστική αποικιοκρατία. Μεταξύ της εθνικιστικής, παραδοσιακής διαμαρτυρίας και της αντιεβραϊκής διαμαρτυρίας δεν υπάρχει επιλογή. Αλλά πάνω από αυτές τις δύο ακραίες θέσεις υπάρχει μια τρίτη: αυτή ενός εβραϊκού οικουμενισμού, ικανού να εκπληρώσει μια αποστολή, ικανού να αποτελέσει τον συνδετικό ιστό, το τριχοειδές σύστημα των λαών. Οι απάτριδες είναι οι καταλληλότεροι για να θέσουν τα θεμέλια της μεγάλης ανθρώπινης οικογένειας. Τότε ο περιπλανώμενος Εβραίος του χθες και του σήμερα θα βρίσκεται στη Γη της Επαγγελίας- που έχει υποσχεθεί στον άνθρωπο η θέλησή του για ιστορία, ελευθερία και δικαιοσύνη. Δεν είναι ο Θεός που προτρέπει «Άκου-σε Ισραήλ». Είναι η παγκόσμια θλίψη. Είναι ο κόσμος της εργασίας που κινείται προς τα εμπρός, παρά τα συρματοπλέγματα των εθνικών και καστικών προκαταλήψεων, προς ένα καλύτερο μέλλον» (σ. 95-96).

Σε αυτό το απόσπασμα θα ήθελα να προσθέσω ένα άλλο που δίνει μια ακόμη πιο σαφή εικόνα της άποψης του Berneri:

«Προκειμένου να αποφύγουμε λάθη, τα οποία θα οδηγούσαν σε άδικες πολεμικές και ανούσιες συζητήσεις, θεωρώ απαραίτητο να προεξοφλήσω ότι, εφόσον δεν πιστεύω στην ύπαρξη εβραϊκής φυλής, απέχω πολύ από το να θεωρώ τον αντισημιτισμό των Εβραίων ως ένα αντικειμενικό φυλετικό φαινόμενο.

Ο Εβραίος δεν υπάρχει. Θέλω να πω: δεν υπάρχει κανένας συνεπής φυλετικός τύπος που να μπορεί να ονομαστεί εβραϊκή φυλή. Αλλά οι Εβραίοι υπάρχουν. Υπάρχουν ως μια ιστορική κοινωνική οντότητα, η οποία δεν έχει εξ ολοκλήρου εθνοτική και συλλογική ψυχολογία, αλλά παρ' όλα αυτά είναι μια αυτοσυνείδητη συλλογικότητα. Ο Σοπενχάουερ το έθεσε πολύ καλά: «Η πατρίδα του Εβραίου είναι οι άλλοι Εβραίοι», και ο Ρενάν, απαλλαγμένος από τους ρατσιστικούς μύθους, έφτασε να αντιπαραβάλει την εβραϊκή παράδοση στην εβραϊκή φυλή» (σελ. 37.)

Και πριν αρχίσει η εξόντωση των Εβραίων - ήδη βαθιά σκανδαλισμένος από την αγωνία στην οποία υποβλήθηκαν - το 1935 δημοσίευσε στην Αργεντινή το *El delirio racista*, αναδεικνύοντας τους παραλογισμούς της «φυλετικής επιστήμης» που είχε καθιερωθεί στην Ευρώπη πριν από τον ναζισμό και στην οποία ο τελευταίος είχε βασιστεί σε μεγάλο βαθμό.

Το ενδιαφέρον του Berneri για τη μοίρα των Εβραίων δεν αφορά μόνο τους διωγμούς που υφίστανται, αλλά και τις «λύσεις» που ο Σιωνισμός ισχυρίζεται ότι φέρνει στα βάσανά τους και οι οποίες -όπως θα δούμε στο επόμενο άρθρο- δεν μπορούν παρά να είναι προάγγελος νέων δραμάτων και δεινών, τόσο για τους ίδιους όσο και για άλλους λαούς.

4 Μαρτίου 2024 - Gianni Carrozza

Πρόλογος στην ιταλική έκδοση

Ένα προμήνυμα για το μέλλον

Αυτό το έργο του Camillo Berneri, *La Palestina insanguinata* (Η αιματοβαμμένη Παλαιστίνη), που παρατίθεται εδώ ολόκληρο, δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «*Vogliamo!*» (Έτος Ι, τεύχος 4, Νοέμβριος 1929) σχεδόν είκοσι χρόνια πριν από τη γέννηση του κράτους του Ισραήλ στο παλαιστινιακό έδαφος (1948), τότε που ήταν βρετανικό προτεκτοράτο.

Ο Berneri εξετάζει το εβραϊκό-παλαιστινιακό ζήτημα από ιστορική άποψη, αλλά το εμπλουτίζει με ένα κοινωνικό και πολιτικό όραμα και περιγράφει μια κατάσταση που είναι ήδη σοβαρή και γεμάτη προμηνύματα από το μέλλον.

Το 1922, οι Βρετανοί διαβεβαίωσαν τον αραβικό πληθυσμό ότι η Εβραϊκή Εθνική Εστία στην Παλαιστίνη, η οποία είχε ήδη προεξοφληθεί από το 1917, δεν έπρεπε να νοηθεί ως εβραϊκό έθνος στην Παλαιστίνη και ότι η Σιωνιστική Επιτροπή της Παλαιστίνης δεν είχε κανένα δικαίωμα να διοικεί την περιοχή, ενώ ταυτόχρονα τόνιζαν τη σημασία της παρούσας εβραϊκής κοινότητας και την ανάγκη για περαιτέρω επέκτασή της και διεθνή αναγνώρισή της. Από το 1922 έως το 1947, υπήρξε αύξηση του

εβραϊκού πληθυσμού στην Παλαιστίνη, η οποία είχε ως αποτέλεσμα επεισόδια βίας και αμοιβαίας μισαλλοδοξίας.

Carlo Ottone

Η Ματωμένη Παλαιστίνη

Περιοδικό «*Vogliamo!*» (Έτος Ι, τεύχος 4, Νοέμβριος 1929)

Ας αφήσουμε το «Τείχος των δακρύων» ήσυχο. Δεν είναι παρά το φόντο της εικόνας. Συμβολικά, μπορεί να θεωρηθεί ως το κέντρο της τραγωδίας; Ιστορικά, δεν είναι. Στο Τείχος του Σολομώντα, το οποίο νομικά ανήκει στους Άραβες, κάθε Παρασκευή εδώ και δέκα χρόνια, οι Εβραίοι πηγαίνουν ελεύθερα για να θρηνήσουν την απελπισία και τις συμφορές της φυλής τους. Κατά του ορθόδοξου εβραϊκού στοιχείου, η αραβική οργή ποτέ δεν παρενέβη. Οι Άραβες, ως καλοί Μωαμεθανοί, είναι ανεκτικοί στη θρησκεία. Ο «φανατισμός» τους εξηγείται περισσότερο από τα δημογραφικά στοιχεία παρά από ψυχολογικές αναμνήσεις και ερασιτεχνισμούς. Η εξέγερση των Αράβων ήταν, κατά συνθήκη, αντιεβραϊκή; από τη φύση της, ήταν απλώς ξενοφοβική.

Έχω μπροστά στα μάτια μου δύο συνεντεύξεις: η μία από τον Δρ Weizmann, πρόεδρο της Παγκόσμιας Σιωνιστικής Οργάνωσης, η άλλη από τον Amein Hussein, θρησκευτικό ηγέτη των Αράβων της Παλαιστίνης. Ο πρώτος δηλώνει ότι είναι απαραίτητο να καταλάβουν οι Άραβες ότι η Αγγλία δεν θέλει να αλλάξει καθόλου την πολιτική της για την προστασία του Σιωνισμού και ότι είναι απαραίτητο να διευκολυνθεί η εβραϊκή μετανάστευση στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Ο δεύτερος επαναβεβαιώνει ότι η σημερινή κυβέρνηση της Παλαιστίνης είναι αντίθετη, ως προς το σύνταγμα και την πολιτική της, προς τους Άραβες; ζητά την υιοθέτηση μιας δημοκρατικής μορφής κυβέρνησης, στην οποία θα εκπροσωπούνται όλοι οι κάτοικοι της Παλαιστίνης, με αναλογικό τρόπο, και την εγκατάλειψη της βρετανικής πολιτικής υπέρ της ανάπτυξης ενός «εβραϊκού εθνικού κέντρου», ιδίως όσον αφορά τη μετανάστευση.

Δύο έντονα αντίθετες θέσεις. Μια αντίθεση που είναι δύσκολο να επιλυθεί. Ποια πλευρά έχει δίκιο; Η πλευρά των Αράβων. Ο συναισθηματισμός είναι άστοχος. Αν ο παγκόσμιος Τύπος έχει καταγράψει τα εβραϊκά θύματα, έχει απεικονίσει τις φρικαστικές σκηνές των σφαγών ανυπεράσπιστων σιωνιστών εποίκων, αν υπάρχει μια δίκαιη παράδοση οίκτου για τους Εβραίους που είναι θύματα παράλογων και άδικων νόμων και σφαγιάζονται σε πογκρόμ, αν η σιωνιστική προσπάθεια είναι αξιοθαύμαστη, όλα αυτά αντισταθμίζονται από το βάρος των αραβικών θυμάτων, από το γεγονός ότι ο Σιωνισμός χρησιμεύει ως προβολή της βρετανικής ιμπεριαλιστικής πολιτικής, από το καθεστώς ανισότητας που επικρατεί στην Παλαιστίνη.

Οι Εβραίοι δήλωσαν σίγουροι ότι στο μέλλον θα ηγεμονεύσουν στην Παλαιστίνη. Οι Άραβες είδαν εκατοντάδες Εβραίους να αποβιβάζονται από κάθε ατμόπλοιο που έφτανε στη Γιάφα και τη Χάιφα, είδαν τα πιο κατάλληλα εδάφη της επικράτειάς τους να καταλαμβάνονται από τους Εβραίους, είδαν τη γη που έγινε γόνιμη με τη δουλειά του Άραβα αγρότη να γίνεται εβραϊκή ιδιοκτησία, είδαν το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών για δημόσια έργα να πηγαίνει στη σιωνιστική κοινότητα, είδαν τις τεράστιες επιχειρήσεις μεταπώλησης και την αγορά γης με φτηνό κόστος, είδαν το Παλαιστινιακό Κοινοβούλιο να μην συγκαλείται. Πριν από τον ευρωπαϊκό πόλεμο, οι σιωνιστικές αγροτικές αποικίες είχαν αυξηθεί σε 43, με περίπου 13.000 άτομα. Με τη βρετανική κατοχή της Παλαιστίνης (Δεκέμβριος 1917) ο Λόρδος Μπάλφουρ έγινε ο προστάτης του Σιωνισμού. Η προστασία αυτή οδήγησε σε μεγάλης κλίμακας εβραϊκή μετανάστευση. Το 1919 οι Εβραίοι στην Παλαιστίνη αριθμούσαν 57.000 χιλιάδες, ενώ από εκείνο το έτος έως το 1927 αυξήθηκαν κατά 90.200 άτομα. Ο συνολικός αριθμός των μεταναστών από το 1922 έως το 1927 ήταν 77.792. Η κορύφωση της μετανάστευσης ήταν το 1925 με 35.801 άτομα. Μετά το 1925, η μετανάστευση μειώθηκε ραγδαία, έτσι ώστε το 1927 η ποσόστωση ήταν 2.788 άτομα. Ταυτόχρονα, υπήρξε έξοδος, η οποία αυξήθηκε μετά το 1925 σε πάνω από 7.000 και 5.000 άτομα. Τι σημαίνουν αυτά τα στοιχεία; Σημαίνουν το εξής: μετά την αρχική βιαστική προσπάθεια (εποικισμού) προς την εβραϊκή γη της επαγγελίας, έρχεται η κρίση, λόγω της πολύ αργής δυνατότητας του περιβάλλοντος να απορροφήσει τη μετανάστευση. Αν λάβει κανείς υπόψη του την επικρατούσα φύση του εδάφους και την πυκνότητα του πληθυσμού (38 κάτοικοι ανά τ. χλμ), την αναλογία του αραβικού πληθυσμού (80%) προς τον εβραϊκό (19%), η προαναφερθείσα οικονομική αντίθεση εμφανίζεται με μεγάλη σαφήνεια. Αλλά η δημογραφική πραγματικότητα δεν είναι το βασικό. Αυτό που ανησυχεί τα περιβάλλοντα είναι η φύση της εβραϊκής μετανάστευσης, η οποία είναι οικονομικά επιλεγμένη και τεχνικά εξοπλισμένη με κεφάλαιο. Το μεταναστευτικό διάταγμα του 1925 ορίζει ότι ο Εβραίος μετανάστης πρέπει να διαθέτει ετήσιο εισόδημα τουλάχιστον 60 λίρες ή κεφάλαιο τουλάχιστον 250 λίρες. Η εβραϊκή μετανάστευση αποτελείται έτσι σχεδόν εξ ολοκλήρου από εύπορους. Πρέπει να προστεθεί ότι αρκετοί από τους Εβραίους εποίκους είναι τεχνικά μορφωμένοι (μηχανικοί, τοπογράφοι, καθηγητές επιστημών κ.λπ.). Οι Άραβες δεν μπορούν επομένως να αντέξουν τον ανταγωνισμό λόγω της διοικητικής ανισότητας υπέρ των Εβραίων, λόγω της εβραϊκής αρπαγής της ευπορότερης γης, λόγω του συνδυασμού κεφαλαίου και τεχνικών δυνατοτήτων που χαρακτηρίζει τον σιωνιστικό εποικισμό.

Η λύση δεν μπορεί να είναι αυτή που υποστηρίζει ο ηγέτης του σιωνισμού, αλλά μάλλον αυτή που υποστηρίζει ο ηγέτης των μουσουλμάνων της Παλαιστίνης. Αλλά η Αγγλία έχει στην Παλαιστίνη μια βάση για επέκταση στη Μικρά Ασία και δεν θα εγκαταλείψει την πολιτική της προστασίας του Σιωνισμού. Από την άλλη πλευρά, εκατομμύρια μουσουλμάνοι βρίσκονται στα εδάφη της βρετανικής κυριαρχίας στην Ασία και την Αφρική, και αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στο απώτερο μέλλον; πολύ περισσότερο στο Ιράκ, την Υπεριορδανία και τη Συρία η μουσουλμανική δυσарέσκεια κάθε άλλο παρά έχει καταλαγιάσει.

Το πρόβλημα του Σιωνισμού πρέπει επίσης να επιλυθεί στην Ευρώπη ως πρόβλημα ανοχής προς τους Εβραίους. Το γεγονός ότι το 1925, το 50,5% των Εβραίων μεταναστών στην Παλαιστίνη προερχόταν από την Πολωνία είναι αρκετό για να δεί-

ξει ότι η ιδέα της ανασυγκρότησης του εβραϊκού έθνους έχει αναπτυχθεί πάνω στο έδαφος της δυστυχίας, του φόβου, της κατωτερότητας που έχει καταστήσει και εξακολουθεί να καθιστά τους Εβραίους μια αποκηρυγμένη φυλή σε ορισμένες χώρες.

Το τείχος του Σολομώντα ήταν ο βωμός ενός διασκορπισμένου και καταπιεσμένου λαού. Οι Σιωνιστές ήθελαν να το κάνουν έδρα. Αλλά πάνω από αυτό το φθαρμένο τείχος στέκεται το ιερό τζαμί του Αμάρ με όλη τη μεγαλοπρέπειά του. Πίσω από την καταστροφική και καταδικαστική Ρώμη, έχει προχωρήσει ο μουσουλμάνος Άραβας. Μήπως οι Εβραίοι βρήκαν στην Αγγλία τον σύμμαχο που μπορεί να διαλύσει τον λαό του Μωάμεθ; Το πρόβλημα στην Παλαιστίνη είναι το εξής: είτε οι Άραβες είτε οι Εβραίοι. Η γη είναι πολύ μικρή και στενόχωρη για να κατοικηθεί και από τον έναν και από τον άλλο, σε ειρηνική και ελεύθερη συνύπαρξη. Οι Σιωνιστές που ισχυρίζονται ότι θα ανοίξουν την Παλαιστίνη σε ένα απεριόριστο εβραϊκό μεταναστευτικό ρεύμα δεν μπορούν παρά να θέλουν την αραβική διασπορά. Αλλά ο λαός του Ιούδα ήταν ένα σύμπλεγμα φυλών πιστών. Ήταν η θρησκεία που δημιούργησε το έθνος. Ο αραβικός λαός της Παλαιστίνης είναι ένα κλάσμα του ισλαμικού κόσμου. Και το Ισλάμ δεν διασκορπίζεται, διότι έχει πολλά ζωτικά κέντρα και ένα βίο που αγκαλιάζει μεγάλο μέρος του κόσμου. Αν οι Σιωνιστές δεν μπορούν να δουν το πρόβλημα με σαφήνεια, θα βρεθούν εκτοπισμένοι από την Παλαιστίνη. Η έξοδος των εποίκων από τις αιματοβαμμένες εβραϊκές οάσεις θα πρέπει να αποτελέσει προειδοποίηση. Δυστυχώς, ζητούνται υποδειγματικά μαθήματα από το Λονδίνο- και νέο αίμα θα βρέξει τα χορτάρια και την άμμο της Παλαιστίνης. Αν συνεχιστεί αυτή η σπορά του μίσους, οι καρποί του σιωνιστικού εποικισμού μόνο πικροί μπορεί να είναι.

Camillo Berneri

Βιογραφικά στοιχεία

Ο Camillo Berneri γεννήθηκε στις 20 Μαΐου 1897 στο Lodi. Σπούδασε Φιλοσοφία και, αφού οργανώθηκε στην Ομοσπονδία Σοσιαλιστικής Νεολαίας, εντάχθηκε στο αναρχικό κίνημα το 1916. Για τη δραστηριότητά του ως συγγραφέας, οργανωτής και προπαγανδιστής υπέστη διώξεις από το φασιστικό καθεστώς, το οποίο τον ανάγκασε να εξοριστεί το 1926, αρχικά στη Γαλλία, στη συνέχεια στο Βέλγιο, την Ολλανδία, το Λουξεμβούργο και τη Γερμανία, πάντα κυνηγημένος και υπό απέλαση για την επαναστατική και αντιφασιστική του δράση: ο πιο εκδιωχθέντας Ιταλός στην Ευρώπη. Αυτό δεν τον εμπόδισε να παράξει έντονο θεωρητικό έργο πάνω στα κύρια θέματα που προκαλούσαν συζητήσεις στα επαναστατικά κινήματα της εποχής, έργο που δημοσιεύτηκε κυρίως στον αναρχικό και αντιφασιστικό τύπο της εξορίας. Τα διανοητικά του χαρίσματα και το κριτικό του πνεύμα ξεχωρίζουν στα γραπτά του. Ο Gaetano Salvemini στο «Mondo» του Mario Pannunzio της 3ης Μαΐου 1952 τον περιέγραψε ως εξής: «[...] είχε μια προτίμηση στα ακριβή γεγονότα. Σ' αυτόν η φαντασία, διαλυμένη από κάθε σχέση με το παρόν, όσον αφορά τις κοινωνικές δυνατότητες, συνδεόταν με μια σχολαστική προσοχή στις άμεσες λεπτομέρειες στη μελέτη και την καθημερινή πρακτική του. Τον ενδιέφεραν τα πάντα με ακόρεστη απληστία. Ενώ πολλοί αναρχικοί μοιάζουν με σπίτια των οποίων τα παράθυρα στο δρόμο είναι όλα μαντρότοιχοι (για να πούμε την αλήθεια, όχι μόνο αυτά!), εκείνος

κρατούσε όλα τα παράθυρα ανοιχτά [...]».

Ταξιδεύοντας στην Ισπανία μετά τη λαϊκή εξέγερση κατά του στρατιωτικού πραξικοπήματος του Φράνκο, εντάσσεται στο ιταλικό τμήμα της Colonna Ascaso, αλλά δεν έχει το πνεύμα του αγωνιστή: «Τα γαλάζια μάτια του έχουν γίνει μικρά και αιχμηρά με μια καταπιεσμένη και βαθιά απορία, με μια μαγεμένη έκπληξη σαν από θαυμασμό του μαγικού κάστρου [...] Είναι ευτυχισμένος. Φαίνεται ότι είναι ευτυχισμένος και θα ήθελε να ζητήσει συγγνώμη. Θα ήθελε να ζητήσει συγγνώμη που είναι επαναστάτης [...] Ο Berneri κουβαλάει το περίστροφό του στην πάνω τσέπη του σακακιού του, την τσέπη όπου κουβαλάς το μαντίλι σου ή την πένα σου [...] Μικρά, μικρά είναι τα μάτια του και γεμάτα με μικροσκοπικά αστεράκια, μικροσκοπικές φλόγες όταν μου διηγείται την υπέροχη περιπέτειά του».

Στη συνέχεια έγινε εμψυχωτής των εκπομπών του Radio Barcelona στην ιταλική γλώσσα, από τις συχνότες του οποίου κατήγγειλε τον αντεπαναστατικό ρόλο των κομμουνιστών και των συμμάχων τους, γινόμενος αντικείμενο των αντιποίνων τους. Στις 5 Μαΐου 1937 στη Βαρκελώνη, ο Καμίλο Μπερνέρι δολοφονήθηκε από σταλινικούς δολοφόνους: «Οι τελευταίες ειδήσεις που είδαν το φως της δημοσιότητας δεν αφήνουν καμία αμφιβολία για τον ιδιαίτερα αποτρόπαιο χαρακτήρα της εκτέλεσης της οποίας ο Καμίλο Μπερνέρι έπεσε θύμα μαζί με τον Φραντσέσκο Μπαρμπιέρι κατά τις πρώτες ημέρες στη Βαρκελώνη [...] Όμως δεν μπορεί να υπάρξει καμία δικαιολογία για ένα τόσο τερατώδες έγκλημα εναντίον ενός ανθρώπου που είχε αφιερώσει όλη του την ύπαρξη στον επαναστατικό σκοπό [...] Μπορεί κανείς να διαφωνούσε σε αυτή ή σε εκείνη την πτυχή της δραστηριότητας του Μπερνέρι, δεν μπορεί όμως να αποκρημίζει τον ιδεαλισμό που ενέπνευσε ολόκληρη τη ζωή του [...]».

Σημειώσεις:

¹Ευχαριστούμε θερμά το σύντροφο Λ. από την Προλεταριακή Πρωτοβουλία για την πολύτιμη συνεισφορά του στη μετάφραση και την επιμέλεια.

²Δημοσιεύτηκε στο τεύχος 4 του περιοδικού Vogliamo!, ένα έντυπο πολιτιστικού, πολιτικού και λογοτεχνικού χαρακτήρα, που εκδόθηκε από έναν αναρχικό, τον Carlo Vanza στην περιοχή των ελβετο-ιταλικών συνόρων, το οποίο δημιουργήθηκε τον Δεκέμβριο του 1928 με σκοπό να ανακόψει «την αδυσώπητη φασιστική διείσδυση στην Ελβετία και ιδιαίτερα στην περιοχή του Τιτσίνο».

Η ελληνική μετάφραση πραγματοποιήθηκε με αφορμή το κείμενο που δημοσιεύτηκε το Μάρτη του 2024, μαζί με μια εισαγωγή που το συνοδεύει στο περιοδικό collegamenti, ένα ιταλικό ιστορικό περιοδικό που αυτοπροσδιορίζεται «του χώρου των αγωνιστών της ταξικής πάλης» και που εμπνέεται από την αυτοοργάνωση, την προλεταριακή αυτονομία και την άμεση δράση.

Τα βιογραφικά στοιχεία και ένας σύντομος πρόλογος αλιεύθηκαν από την επανέκδοση του κειμένου σε μπροσούρα από τις εκδόσεις stradebianchelibri.

³Οι bundisti (bundism στα αγγλικά) είναι ένα λαϊκό εβραϊκό σοσιαλιστικό κίνημα του οποίου η πρώτη οργανωτική έκφραση ήταν η Γενική Εβραϊκή Εργατική Ομοσπονδία στη Λιθουανία, τη Λευκορωσία, την Πολωνία και τη Ρωσία.

Χιλή: Συνέχιση της καταστολής από την κυβέρνηση της Αριστεράς του Κεφαλαίου

Στις 19 Δεκεμβρίου 2021, εκλέχτηκε πρόεδρος, ο Gabriel Boric (ο οποίος προέρχεται από το φοιτητικό κίνημα του 2011, στο οποίο έπαιξε ρόλο αποκλιμάκωσης των κινητοποιήσεων) κερδίζοντας με μεγάλη διαφορά τον αντίπαλό του José Antonio Kast (ακροδεξιός, αντικομμουνιστής και οπαδός του Πινοσέτ). Η εκλογή αυτή γιορτάστηκε ως «ο εκλογικός θρίαμβος εναντίον του φασισμού», τόσο από τους δημοκρατικούς όσο και από τους αριστερούς, αλλά και ως συνέχεια της εξέγερσης της 18ης Οκτωβρίου 2019 και της Συνταγματικής Συνέλευσης. Αυτό ήταν κάτι πολύ διαφορετικό από αυτό που βιώσαμε στον πρώτο γύρο, όπου η διάθεση των ιδίων αυτών πολιτικών παραγόντων ήταν ένας καταγιγισμός προσβολών προς τον κόσμο που δεν ψήφισε, με εκφράσεις όπως «παίζουν το παιχνίδι της Δεξιάς» και «η Χιλή δεν ξύπνησε», μπροστά στον τρόπο του ενδεχομένου να εκλεγεί πρόεδρος ο Καστ. Η αντίδραση σε αυτόν τον φόβο ήταν αυτή που επέτρεψε στον Μπόριτς να επιβληθεί στον δεύτερο γύρο, για αυτό και οι δύο έπρεπε να στρέψουν τον λόγο τους προς το κέντρο: Ο Μπόριτς καταφεύγοντας στην παλιά «Concertación» (Χριστιανοδημοκρατία, Σοσιαλιστικό Κόμμα κ.λπ.), ενώ ο Kast επικεντρώθηκε στο θέμα των γυναικών για να απαλλαγεί από τα ακραία μισογυνικά και αντιδραστικά στοιχεία που δημιούργησαν πρόβλημα στην προεκλογική εκστρατεία του. Αυτή η «ψευδομάχη» μεταξύ της Αριστεράς και της Δεξιάς του Κεφαλαίου επιλύθηκε με την ενσωμάτωση στην καμπάνια του Μπόριτς της «κρίσιμης υποστήριξης» των LGBTIQ+ κοινοτήτων, των θεσμικών φεμινιστριών, των αριστερών αντιφασιστών και της ψήφου κατά του Καστ. Με λίγα λόγια, αυτός ο υποψήφιος κατάφερε να προσελκύσει τους αντιπάλους του κάτω από την απειλή του φασισμού, γνωρίζοντας ότι η εκλογή του θα μπορούσε να κλείσει έναν κύκλο

και την επαναστατική προοπτική της εξέγερσης του Οκτώβρη ή να την αναβάλει για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα.

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να επισημανθεί είναι ότι οι αριστερές ομάδες πρωταγωνίστησαν στην αποστράτευση από τους δρόμους -με τη δικαιολογία ότι δεν χρειαζόταν να «λερωθεί» η κρατική διοίκηση του Μπόριτς, η εξέλιξη της διαδικασίας αλλαγής συντάγματος, ούτε να «δώσουν πάτημα στη Δεξιά»- και στην εξαφάνιση των αυτόνομων οργανώσεων της τάξης (Συνελεύσεις Περιοχής), εξαλείφοντας κάθε συζήτηση που ξέφευγε από την εκλογική ατζέντα ή τη συνταγματική διαδικασία. Σε γενικές γραμμές, η αριστερά, ακόμη και αυτή που αυτοπροσδιορίζεται ως επαναστατική, και ένα ευρύ φάσμα του αναρχισμού, υπέκυψε χωρίς αντίσταση και με τη θέλησή του στη δημοκρατική παγίδα, η οποία προφανώς εξελίχτηκε ως αυτό που πραγματικά ήταν. Με αυτή την έννοια, η Αριστερά του Κεφαλαίου συνέθεσε και αποσαφήνισε τον ιστορικό της ρόλο ως παράγοντα διατήρησης των καπιταλιστικών σχέσεων. Η θεωρητική φτώχεια και η αδυναμία κατανόησης των ιστορικών διδαγμάτων ήταν εμφανής σε ένα τεράστιο τμήμα συντρόφων -ισσών.

Η εξέγερση άνοιξε έναν κύκλο αγώνων που σήμερα αντιμετωπίζει μια αντεπαναστατική απειλή, ένας κύκλος όμως που δεν έχει κλείσει εντελώς, πόσο μάλλον αν λάβουμε υπόψη το πλαίσιο της γενικευμένης και παγκόσμιας κρίσης, μία από τις εκδηλώσεις της οποίας ήταν ακριβώς η μεγαλειώδης κοινωνική εξέγερση στη Χιλή.

Συνέχιση και εξειδίκευση της καταστολής

Η κυβέρνηση Μπόριτς δεν άργησε να δείξει την ίδια βάρβαρη συνέχεια με την προηγούμενη κυβέρνηση

τόσο σε επίπεδο καταστολής όσο και σε επίπεδο εφαρμογής πολιτικών που ευνοούν την καπιταλιστική αναδιάρθρωση εις βάρος των ήδη επισφαλών συνθηκών διαβίωσής. Και δεν μπορούσε να γίνει διαφορετικά, αφού δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο Μπόριτς ήταν βασικός συντελεστής στη διαχείριση της αντεπαναστατικής «Συμφωνίας για την κοινωνική ειρήνη και το νέο Σύμβαμα» που υπογράφηκε στις 15 Νοεμβρίου 2019 για να καναλιζάρει τη δυναμική της εξέγερσης στο θεσμικό πλαίσιο και να δρομολογήσει τη διαδικασία καπιταλιστικής παλινόρθωσης, κεντρικός άξονας της οποίας ήταν η δημιουργία ενός νέου Συντάγματος. Η εφαρμογή του νόμου Nain-Retamal, ο οποίος προστατεύει και ενισχύει ακόμη περισσότερο τη λειτουργία της αστυνομίας (Carabineros, PDI και χωροφυλακή), σήμανε στην πράξη τη νομιμοποίηση του «εύκολου πυροβολισμού», ο οποίος έχει ήδη στοιχίσει πολλά θύματα. Η πρόσφατη έγκριση, στα τέλη Νοεμβρίου 2023, του «Ley Antitomas» που υπαγορεύει πραγματική έκτιση φυλάκισης για όσους «καταλαμβάνουν παράνομα ακίνητη περιουσία», ποινικοποιεί τη φτώχεια και την έλλειψη πρόσβασης σε στέγη στη Χιλή, παίρνοντας το μέρος των κερδοσκόπων real estate, του εξευγενισμού και του ιερού δικαιώματος της ατομικής ιδιοκτησίας. Ήδη έχουν γίνει εξώσεις σε κατεilverμένα σπίτια, κοινωνικά κέντρα, καταυλισμούς φτωχών¹ και εκτάσεις που ανέκτησε ο λαός των Μαπούτσε. Και, σαν να μην έφταναν όλα αυτά, προσθέτουμε και την άνευ όρων υπεράσπιση του στρατηγού των Carabineros Ricardo Yáñez -η δίκη του οποίου έχει ήδη αναβληθεί αρκετές φορές-, σχετικά με τη μήνυση εναντίον του για την εμπλοκή του στην παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια της εξέγερσης.

Επιπλέον, κατασταλτικά μέτρα όπως ο «Νόμος κατά

των λεπλασιών και των οδοφραγμάτων» (Νόμος 21.208) και ο νόμος περί κρατικής ασφάλειας συνεχίζουν να εφαρμόζονται επιλεκτικά, όπως συνέβη με τον εκπρόσωπο του «Συντονισμού Κοινοτήτων σε Σύγκρουση Arauco Malleco» -CAM, Héctor Llaitul -ο οποίος έχει ήδη κριθεί ένοχος σε πολιτική δίκη και η ποινή του ανακοινώθηκε στις 7 Μάη όπου και καταδικάστηκε σε 23 χρόνια φυλάκιση, καθώς και με πολλούς άλλους αγωνιστές της CAM και άλλων οργανώσεων, οι οποίοι έχουν συλληφθεί μεταξύ 2022-2024. Επιλεκτική καταστολή έχει επίσης ασκηθεί εναντίον συντρόφων από τον αναρχικό χώρο – «Υπόθεση της επίθεσης με εκρηκτικά στη Γενική Διεύθυνση Χωροφυλακής» και «Υπόθεση της εμπρηστικής επίθεσης στο εργοστάσιο συσκευασίας κρέατος της Carnes Susarón», καθώς και διαδηλωτών που συνελήφθησαν στο πλαίσιο του αγώνα στο δρόμο. Μια παραδειγματική περίπτωση που εκφράζει το κατασταλτικό κλίμα στο οποίο ζούμε, ήταν οι πολύχρονες και παραδειγματικές ποινές φυλάκισης που επιβλήθηκαν στους αναρχικούς Francisco Solar (86 χρόνια φυλάκισης) και Mónica Caballero (12 χρόνια φυλάκισης), για επιθέσεις με εκρηκτικά στις οποίες δεν σκοτώθηκε κανείς.

Από την πλευρά του, το αυτόνομο κίνημα των Μαπούτσε («Coordinadora Arauco Malleco»-CAM, «Resistencia Mapuche Lafkenche»-RML, «Weichan Auka Mapu»-WAM, «Liberación Nacional Mapuche», μεταξύ άλλων) συνεχίζει σχεδόν καθημερινά να απαλλοτριώνει εδάφη και να σαμποτάρει καπιταλιστικές μηχανές και υποδομές, παρά την κατάσταση έκτακτης ανάγκης που έχει γίνει μόνιμη στη λεγόμενη «νότια μακρο-Ζώνη», η οποία μεταφράζεται σε στρατιωτική παρουσία που περιπολεί και ελέγχει αυτοκινητόδρομους και προστατεύει «στρατηγικές υποδομές». Η καταστολή κρατά περισσότερους από πενήντα πολιτικούς κρατούμενους Μαπούτσε πίσω από τα κάγκελα.

Ο λόγος περί «σιδηράς πυγμής» κατά της εγκληματικότητας και της «παράνομης» μετανάστευσης δεν έχει τίποτα να ζηλέψει από την πιο αντιδραστική ακροδεξιά. Το τελεσίγραφο του Μπόριτς προς τους μετανάστες που βρίσκονται παράτυπα στην περιοχή της Χιλής, το οποίο προστίθεται στην κατασκευή τάφρων στα σύνορα με τη Βολιβία για την «ανάσχεση της μεταναστευτικής κρίσης», ήταν: «Η νομιμοποιούνται ή φεύγουν». «Θα γίνουμε καταδικαστικά σκυλιά του εγκλήματος», φώναξε ο Μπόριτς, ενώ η κυβέρνηση μελετά ήδη την εφαρμογή «μεξικανικών στρατηγικών» -με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την καταπολέμηση της αυξανόμενης εγκληματικότητας. Σε όλα αυτά έρχεται να προστεθεί και η γελοία μεταρρύθμιση των Carabineros, η οποία περιορίζεται στην αλλαγή της στολής και στη μείωση των προϋποθέσεων πρόσληψης: τώρα θα μπορούν να γίνουν αστυνομικοί άνθρωποι με μικρότερο ανάστημα, με τατουάζ, πλατυποδία κλπ. Η υποστήριξη της κυβέρνησης προς τους Carabineros ήταν απόλυτη και υπό αυτή την έννοια, εκατοντάδες περιπτώσεις αστυνομικής βίας κατά τη διάρκεια της εξέγερσης, συμπεριλαμβανομένων βασανιστηρίων, σεξουαλικής κακοποίησης και δολοφονιών, έμειναν εντελώς ατιμώρητες. Μέχρι στιγμής, έχουν ψηφιστεί 54 νόμοι που σχετίζονται με «θέματα δημόσιας ασφάλειας», πολύ περισσότεροι από ό,τι σε οποιαδήποτε προηγούμενη κυβέρνηση, αυξάνοντας περαιτέρω τις ποινές για τα εγκλήματα και παρέχοντας νομική προστασία στις δυνάμεις καταστολής για να κάνουν ό,τι θέλουν.

Οι προεκλογικές υποσχέσεις, πολλές από τις οποίες ήταν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, δεν έχουν υλοποιηθεί σχεδόν καθόλου και δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι θα γίνουν πραγματικότητα στο εγγύς μέλλον, ειδικά όταν η κυβέρνηση πόνταρε τα πάντα στην «πραγματοποίηση των μεγάλων αλλαγών που χρειάζεται η Χιλή» μετά από μια υποτιθέμενη εκλογική νίκη στο δημοψήφισμα της 4ης Σεπτεμβρίου 2022 (πρώτη διαδικασία), οι οποίες, όπως ήδη γνωρίζουμε, όχι μόνο δεν έγιναν, αλλά ήταν μια παταγώδης αποτυχία. Οι παράγοντες που καθόρισαν αυτή την αποτυχία ήταν πολλοί και πολύ περίπλοκοι για να τους συνηθεί κανείς, αλλά ξεχωρίζουν οι εξής: η έλλειψη συγκεκριμενοποίησης και η αοριστία του σχεδίου, ο υψηλός πληθωρισμός που υπήρχε εκείνη την εποχή (12,8%), η επιβολή υποχρεωτικής ψηφοφορίας με την απειλή πολύ υψηλού προστίμου (σχεδόν μισός κατώτατος μισθός), η εφαρμογή πολιτικών λιτότητας, η άρνηση χρηματοδότησης στα συνταξιοδοτικά ταμεία, που μεταφράζεται ως τιμωρία για την

αποδοκιμασία της διαχείρισης της κυβέρνησης. Ίσως η μόνη εξαίρεση ήταν η προεδρική αμνηστία στα τέλη του 2022, η οποία ωφέλησε 12 κρατούμενους της εξέγερσης και 1 πρώην μαχητή της FPMR (Πατριωτικό Μέτωπο Manuel Rodríguez) που κατηγορούνταν χωρίς στοιχεία για ληστεία τράπεζας.

Η έγκριση της Συμφωνίας Trans-Pacific-TPP 11, στην οποία αντιτίθενται διάφορες κοινωνικές οργανώσεις -και στην οποία ο ίδιος ο Μπόριτς αντιτάχθηκε πριν από μερικά χρόνια- επειδή εμβαθύνει το καταστροφικό μοντέλο της εξορυκτικής συσσώρευσης, ιδιωτικοποιεί τη χρήση των σπόρων και αφήνει σε εκκρεμότητα την εργατική νομοθεσία -μεταξύ άλλων επιβλαβών συνεπειών-, και το σχέδιο «συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης», το οποίο δεν αμφισβητεί καθόλου τα θεμέλια του εξαντλημένου συνταξιοδοτικού συστήματος που εκπροσωπεί το AFP, το οποίο παραδίδει συντάξεις πείνας, διατηρεί τη χρηματοδότησή του μέσω των εισφορών των εργαζομένων στους μεγάλους οικονομικούς ομίλους, και το οποίο δεν πλησιάζει καν σε κάτι παρόμοιο με ένα «σύστημα κοινωνικής ασφάλισης» που υπάρχει στις κεντρικές χώρες, είναι μόνο δύο ακόμη παραδείγματα της γραμμής που έχει χαράξει η κυβέρνηση του Μπόριτς.

Τον Μάρτιο του 2023, η κυβέρνηση Μπόριτς παρουσίασε στο Κογκρέσο το σχέδιό της για τη δημιουργία της Εθνικής Εταιρείας Λιθίου (ENL), η οποία θα επιδιώξει να «συμβάλει στη διαδικασία παραγωγής προϊόντων και να αναπτύξει πιο βιώσιμες μεθόδους εξόρυξης». Ωστόσο, το αρχικό σχέδιο της κρατικής εκμετάλλευσης και του οφέλους από τα ορυκτά, έκανε ένα βήμα προς τη συγκεκριμένη ιδιωτικοποίησή του με την ενσωμάτωση μιας συμφωνίας μεταξύ της CODELCO (51%) και της ιδιωτικής εταιρείας SQM (ιδιοκτήτης της οποίας είναι ο Julio Ponce Lerou, πρώην γαμπρός του Πινοσέτ και ο οποίος εμπλέκεται σε υποθέσεις διαφθοράς, οικονομικών σκανδάλων και παράνομης χρηματοδότησης της πολιτικής). Η ενσωμάτωση των ιδιωτικών εταιρειών συνιστά μια συγκεκριμένη ιδιωτικοποίηση ενός πόρου που σύμφωνα με το ισχύον σύνταγμα είναι εθνικοποιημένος, γεγονός που έρχεται σε αντίθεση με την προεκλογική υπόσχεση για τη δημιουργία μιας 100% κρατικής εταιρείας.

Τέλος, στο τελευταίο δημοψήφισμα, η συντακτική διαδικασία έκλεισε τον κύκλο της- το Σύνταγμα Pinochet-Guzmán εξακολουθεί να ισχύει, η αριστερά στην πράξη ψήφισε για τη διατήρησή του, σε αντίθεση με το τελευταίο σχέδιο που παρουσιάστηκε, το οποίο ηγεμονεύτηκε από τους Ρεπουμπλικάνους και τη σκληρή δεξιά. Όλα αυτά συνεπάγονται μια ηχηρή αποτυχία του ρεφορμισμού, που δεν έχει ακόμη κεφαλαιοποιηθεί πλήρως από τη δεξιά, αφού η πρότασή της επίσης απέτυχε και είναι εσωτερικά διχασμένη. Εν ολίγοις, σήμερα παρατηρείται ακόμη μεγαλύτερη απονομιμοποίηση της πολιτικής, κόπωση με τις διαρκείς εκλογές και την υποχρεωτική ψηφοφορία.

Προοπτικές

Εν μέσω αυτής της κατάστασης, πιστεύουμε ότι οι επαναστατικές μειοψηφίες έχουν να φέρουν εις πέρας πολλά επείγοντα καθήκοντα. Το πρώτο, και πιο προφανές, είναι να προωθήσουμε την ανάγκη θεωρητικής κατανόησης της εποχής στην οποία ζούμε, ενθαρρύνοντας τη συζήτηση και την συντροφική διαπάλη μεταξύ των διαφόρων ομάδων και συλλογικοτήτων του ριζοσπαστικού χώρου, αλλά και μεταφέροντας αυτές τις συζητήσεις προς τα έξω. Από την άλλη πλευρά, και συνδεδεμένο με τα παραπάνω, είναι ζωτικής σημασίας να εξοπλιστούμε με κινηματική αντίληψη, η οποία να προωθεί τη δημιουργία πρωτοβουλιών συντονισμού και προλεταριακών δικτύων που αλληλεπιδρούν μόνιμα μεταξύ τους, τα οποία ν' αρχίζουν σταδιακά να ξεπερνούν τον κατακερματισμό και τον σεχταρισμό στον οποίο δυστυχώς έχουμε συνηθίσει.

Από την άλλη πλευρά, οι ενεργές μειοψηφίες πρέπει να λειτουργήσουν ως συγκοινωνούντα δοχεία μεταξύ των διαφορετικών αγώνων που θα αναδυθούν, διατηρώντας έντονα ανταγωνιστικές θέσεις που να βοηθούν να ξεπεραστούν οι διαχωρισμοί που είναι εγγενείς στις καπιταλιστικές σχέσεις και που είναι σε θέση να προωθήσουν τον κομμουνιστικό και αναρχικό ορίζοντα ως τη μόνη ρεαλιστική προοπτική για το μέλλον. Θεωρούμε επίσης ότι, εν μέσω ενός σεναρίου πολυδιάστατης κρίσης, θα πρέπει να ενθαρρύνουμε και να συμμετέχουμε σε εκείνες τις μορφές προλεταριακής αυτοοργάνωσης

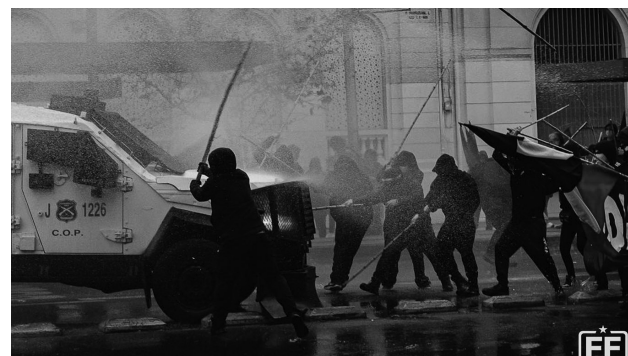
που συνδέονται με τη διαβίωση και την επιβίωση (κοινωνικές κουζίνες, κοινοτικά περιβόλια, δομές υγείας, κοινοτική φροντίδα κ.λπ.), οι οποίες, συνδεδεμένες με την κοινωνική αναπαραγωγή, μπορούν να γίνουν έμβρυα της κομμουνιστικής δυνατότητας.

Τέλος, πιστεύουμε ότι έχει καταστεί αναγκαίο να επαναλάβουμε τη συζήτηση για την «κατάληψη των μέσων παραγωγής» και την κομμουνιστικοποίησή τους, μέσα στην τάξη μας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ζούμε σε έναν κόσμο με πολύπλοκο καταμερισμό εργασίας, πιστεύουμε ότι υπάρχουν ακόμα δυνατότητες διατήρησης διαδικασιών κομμουνιστικοποίησης σε εκείνους τους στρατηγικούς τομείς που είναι απαραίτητοι για τη διατήρηση της κοινωνικής αναπαραγωγής (τρόφιμα, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, υγεία και στέγαση), οι οποίες μπορούν να αναπτυχθούν σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο κατά τη διάρκεια μιας μακρότερης διαδικασίας διεθνούς αγώνα.

Colectivo Vamos Hacia la Vida
Συλλογικότητα Ας κινηθούμε προς τη ζωή
Σαντιάγο, Χιλή, Μάης 2024

Σημειώσεις:

¹ Στη Χιλή πολλές λαϊκές γειτονιές ήταν αρχικά κατάληψεις γης όπου οι άνθρωποι έχτισαν τα σπίτια τους. Σήμερα, με αυτόν τον νόμο, αυτή η παραδοσιακή μορφή αγώνα έχει ποινικοποιηθεί: οι καταλήψεις εκδιώκονται, τα σπίτια καταστρέφονται και οι άνθρωποι πετιούνται στο δρόμο. Αρκετές καταλήψεις γης οργανώνονται για να αντισταθούν στις εξαγγελθείσες εξώσεις (για παράδειγμα, η «Toma 17 de Mayo» του Δήμου Cerro Navia στο Σαντιάγο) και μέτωπα αγώνα έχουν σχηματιστεί σε ορισμένα μέρη της κεντρικής ζώνης της Χιλής, όπου ξεχωρίζει ο «Συντονισμός Καταλήψεων και Καταυλισμών του San Antonio-Cartagena». Σύμφωνα με επικαιροποιημένα στοιχεία, σήμερα υπάρχουν 1.290 καταυλισμοί στη Χιλή, όπου ζουν περίπου 113.000 οικογένειες.

Συγκρούσεις με την αστυνομία στη διαδήλωση με αφορμή τη συμπλήρωση 50 χρόνων από το πραξικόπημα

“Οχι άλλες εξώσεις χωρίς λύση. Περισσότερη γη για να ζήσουμε” - Φωτογραφία από την “Toma 17 de Mayo”, μια κατάληψη γης όπου οι άνθρωποι έχουν χτίσει μόνοι τους τα σπίτια τους στο δυτικό τμήμα του Σαντιάγο, που απειλείται με εκκένωση και οργανώνεται για να αντισταθεί.

“Μπόριτς, ποιος παίζει το παιχνίδι της Δεξιάς;” σύνθημα σε τοίχο του Σαντιάγο

«Η επιστήμη, κοινή κληρονομιά όλου του κόσμου»

Άρθρο του Μιχαήλ Μπακούνιν, που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Egalite, στις 31 Ιούλη του 1869

Το πρώτο θέμα για συζήτηση σήμερα είναι το εξής: Θα είναι δυνατή η πλήρης απελευθέρωση των εργατικών μαζών εφόσον η παρεχόμενη εκπαίδευση σε αυτές τις μάζες συνεχίζει να είναι κατώτερη από αυτή που διατίθεται στους αστούς, ή, γενικότερα, εφόσον υπάρχει οποιαδήποτε τάξη, είτε είναι πλειοψηφούσα είτε όχι, η οποία, από τη γέννηση της, έχει δικαίωμα σε μια υψηλότερη εκπαίδευση και μια πληρέστερη ενημέρωση; Δεν απαντάει η ερώτηση μόνη της; Δεν είναι αυτονόητο ότι από δύο άτομα με περίπου ίδια ευφυΐα από τη φύση τους, το ένα θα έχει το πλεονέκτημα – αυτό του οποίου το μυαλό θα έχει εμπλουτιστεί περισσότερο από την μάθηση και το οποίο, έχοντας κατανοήσει καλύτερα τις αλληλεπιδράσεις των φυσικών και κοινωνικών φαινομένων (αυτό που θα μπορούσαμε να αποκαλέσουμε τους νόμους της φύσης και της κοινωνίας), θα κατανοήσει πιο άμεσα και πλήρως τη φύση του περιβάλλοντός του; Και ότι αυτός ο άνθρωπος θα νιώσει, ας πούμε, μια μεγαλύτερη ελευθερία και, με πρακτικούς όρους, θα επιδείξει μεγαλύτερη ευφυΐα και ικανότητα από τον συνάδελφό του; Είναι φυσικό ότι αυτός που γνωρίζει περισσότερα θα υποτάξει αυτόν που γνωρίζει λιγότερα. Και αν αυτή η ανισότητα εκπαίδευσης και μάθησης ήταν η μόνη που υπήρχε ανάμεσα σε δύο τάξεις, δεν θα ακολουθούσαν γρήγορα όλες οι άλλες έως ότου ο ίδιος ο κόσμος των ανθρώπων έφτανε στις παρούσες συνθήκες του, δηλαδή μέχρι να χωριστεί ξανά σε μια μάζα σκλάβων και σε έναν μικρό αριθμό ηγεμόνων, με τους πρώτους να εργάζονται, όπως και σήμερα, προς όφελος των δεύτερων;

Τώρα καταλαβαίνουμε γιατί οι αστοί σοσιαλιστές ζητούν μόνο λίγη εκπαίδευση για τον λαό, λίγη περισσότερη από αυτή που λαμβάνουν επί του παρόντος. Ενώ εμείς, οι δημοκράτες σοσιαλιστές, απαιτούμε εξ' ονόματος του λαού μια πλήρη και ολοκληρωμένη εκπαίδευση, μια εκπαίδευση τόσο πλήρη όσο επιτρέπει η διανοητική ικανότητα των ανθρώπων στο σήμερα. Έτσι ώστε, από δω και στο εξής, να μην υπάρχει καμία τάξη πάνω από τους εργαζομένους λόγω υψηλότερης εκπαίδευσης και κατ' αυτόν τον τρόπο να μπορεί να κυριαρχεί πάνω τους και να τους εκμεταλλεύεται. Οι αστοί σοσιαλιστές επιθυμούν να διατηρήσουν το σύστημα των τάξεων, υποστηρίζοντας πως κάθε τάξη πρέπει να εκπληρώνει μια συγκεκριμένη κοινωνική λειτουργία· η μια να εξειδικεύεται, φερειπείν, στη διανοητική και η άλλη στη χειρωνακτική εργασία. Εμείς, από την άλλη, επιδιώκουμε την οριστική και πλήρη κατάργηση των τάξεων· επιζητούμε την ενότητα της κοινωνίας και την ισότητα στις κοινωνικές και οικονομικές παροχές για κάθε άτομο πάνω σε αυτήν τη γη. Οι αστοί σοσιαλιστές, διατηρώντας τις ιστορικές βάσεις της υπάρχουσας κοινωνίας, θα ήθελαν να τις δουν λιγότερο αυστηρές, λιγότερο σκληρές και πιο λείες. Αντιθέτως, εμείς θα θέλαμε να δούμε την καταστροφή τους. Από αυτό προκύπτει ότι δεν μπορεί να υπάρξει καμία ειρήνη ή συμβιβασμός, πόσο μάλλον συμμαχία, μεταξύ των αστών σοσιαλιστών και ημών, των σοσιαλιστών δημοκρατών. Όμως, το άκουσα να λέγεται, και αυτό είναι το επικείμενο που προβάλλεται συχνότερα εναντίον μας και είναι ένα επικείμενο που οι δογματικοί κάθε απόχρωσης θεωρούν αδιάψευστο – είναι αδύνατο ολόκληρη η ανθρωπότητα να αφοσιωθεί στη μάθηση, γιατί έτσι θα πεθάνουμε από πείνα. Συνεπώς, ενώ ορισμένοι μελετούν, άλλοι πρέπει να εργάζονται ώστε να παράγουν ό,τι χρειαζόμαστε για να ζήσουμε – όχι μόνο για τις δικές τους ανάγκες, αλλά και για εκείνους που αφιερώνονται αποκλειστικά στις διανοητικές δραστηριότητες. Πέραν του ότι διευρύνουν τους ορίζοντες της ανθρωπίνης γνώσης, οι ανακαλύψεις αυτών των διανοητών βελτιώνουν την κατάσταση όλων των ανθρώπων, χωρίς εξαίρεση, όταν εφαρμόζονται στη βιομηχανία, τη γεωργία και, γενικά, στην πολιτική και κοινωνική ζωή. Συμφωνείτε; Και δεν βελτιώνουν οι καλλιτεχνικές τους δημιουργίες τη ζωή κάθε ενός από εμάς;

Όχι, καθόλου. Και η μεγαλύτερη κατηγορία που μπορούμε να απευθύνουμε κατά της επιστήμης και των τεχνών είναι ακριβώς ότι δεν μοιράζονται τις χάρες τους

και δεν ασκούν την επιρροή τους, παρά μόνο σε ένα μικρό κομμάτι της κοινωνίας, αποκλείοντας και, συνεπώς, βλάπτοντας την πλειοψηφία. Σήμερα, κάποιος θα μπορούσε να πει για την πρόοδο της επιστήμης και των τεχνών ακριβώς αυτό που έχει ήδη ειπωθεί με τόσο ορθό τρόπο για την εκπληκτική πρόοδο της βιομηχανίας, του εμπορίου, του πιστωτικού συστήματος και γενικά του πλούτου της κοινωνίας στις πιο εξελιγμένες χώρες του σύγχρονου κόσμου. Αυτός ο πλούτος είναι πλήρως αποκλειστικός, και η τάση είναι να γίνεται κάθε μέρα όλο και περισσότερο, καθώς συγκεντρώνεται σε έναν ολοένα και μικρότερο αριθμό χειρών, μακριά από τα χαμηλότερα στρώματα της μεσαίας τάξης και της μικροαστικής τάξης, καταπιέζοντας το προλεταριάτο, έτσι ώστε η αύξηση αυτού του πλούτου να είναι η άμεση αιτία πίσω από την αυξανόμενη δυστυχία των εργατικών μαζών. Έτσι, το αποτέλεσμα είναι ότι το χάσμα που ανοίγει μεταξύ της προνομίουχου, ικανοποιημένης μειοψηφίας και των εκατομμυρίων εργατών που κερδίζουν τα προς το ζην με τα χέρια τους, μεγαλώνει ολοένα και περισσότερο, και όσο πιο ευτυχείς είναι οι ικανοποιημένοι – οι οποίοι εκμεταλλεύονται την εργασία του λαού – τόσο πιο δυστυχείς γίνονται οι εργαζόμενοι. Αρκεί να κοιτάξει κανείς τον υπέροχο πλούτο της αριστοκρατίας, της χρηματοδοτικής, εμπορικής και βιομηχανικής κλίμακας στην Αγγλία και να τον συγκρίνει με την άθλια κατάσταση των εργατών της ίδιας χώρας· αρκεί να ξαναδιαβάσει κανείς την τόσο αφελή και συγκινητική επιστολή που πρόσφατα συνέταξε ένας έξυπνος και ευθύς χρυσόχοος του Λονδίνου, ο Walter Dugan, ο οποίος πήρε εθελοντικά δηλητήριο μαζί με τη γυναίκα του και τα έξι παιδιά του, ως μέσο απόδρασης από την υποβάθμιση που φέρουν η φτώχεια και το βασανιστήριο της πείνας – και θα βρεθεί κάποιος υποχρεωμένος να παραδεχτεί ότι ο πολυδιαφημισμένος πολιτισμός σημαίνει, με υλικούς όρους, για τους ανθρώπους, μόνο καταπίεση και καταστροφή. Και το ίδιο ισχύει για τις σύγχρονες εξελίξεις της επιστήμης και των τεχνών. Έχουν γίνει τεράστια βήματα, πράγματι, είναι αλήθεια, αλλά όσο μεγαλύτερη είναι η πρόοδος, τόσο περισσότερο καλλιεργούν την πνευματική δουλεία και έτσι, με υλικούς όρους, προάγουν τη μιζέρια και την κατωτερότητα ως το μερίδιο του λαού. Γιατί αυτές οι πρόοδοι απλώς διευρύνουν το χάσμα που ήδη υπάρχει μεταξύ του επίπεδου κατανόησης λαού και του επίπεδου των προνομίουχων τάξεων. Από τη σκοπιά της φυσικής ικανότητας, η νοημοσύνη του λαού είναι, σήμερα, προφανώς λιγότερο ανεπτυγμένη, λιγότερο εξασκημένη, λιγότερο εξελιγμένη και λιγότερο διεφθαρμένη από την ανάγκη υπεράσπισης άδικων συμφερόντων και, κατά συνέπεια, είναι φυσικά μεγαλύτερης ισχύος από την εγκεφαλική δύναμη της αστικής τάξης; αλλά και πάλι, η εγκεφαλική δύναμη των αστών έχει στη διάθεσή της το πλήρες οπλοστάσιο της επιστήμης γεμάτο με όπλα που είναι πράγματι τρομερά. Είναι πολύ συχνή η περίπτωση που ένας εξαιρετικά ευφυής εργάτης είναι υποχρεωμένος να κρατήσει το στόμα του κλειστό όταν έρχεται αντιμέτωπος με έναν μορφωμένο ανόητο που τον «νικάει», όχι λόγω διάνοιας (από την οποία δεν έχει καμία) αλλά λόγω της εκπαίδευσής του, μια εκπαίδευση που την αρνήθηκαν στον εργάτη αλλά παραχωρήθηκε στον ανόητο γιατί, ενώ ο ανόητος μπορούσε να αναπτύξει επιστημονικά την ανοησία του στα σχολεία, οι κόποι του εργάτη επενδύθηκαν για να τον ντύσουν, να του παρέχουν στέγαση, τροφή και κάθε ανάγκη του, τους δασκάλους και τα βιβλία του, ό,τι ήταν απαραίτητο για την εκπαίδευσή του.

Ακόμη και μέσα στην αστική τάξη, όπως πολύ καλά γνωρίζουμε, το επίπεδο μάθησης που παρέχεται σε κάθε άτομο δεν είναι ο ίδιος. Σε αυτούς, επίσης, υπάρχει μια κλίμακα που καθορίζεται, όχι από τις δυνατότητες του ατόμου, αλλά από την ποσότητα του πλούτου του κοινωνικού στρώματος στο οποίο ανήκει εκ γενετής. Για παράδειγμα, η διδασκαλία που παρέχεται στα παιδιά της κατώτερης μικροαστικής τάξης, ενώ η ίδια είναι ελάχιστα ανώτερη από αυτή που οι εργάτες καταφέρνουν να αποκτήσουν μόνοι τους, δεν είναι σχεδόν τίποτα σε σύγκριση με την εκπαίδευση που η κοινωνία διαθέτει στην

ανώτερη και μεσαία αστική τάξη. Τι βλέπουμε λοιπόν; Η μικροαστική τάξη, της οποίας η μόνη προσκόλληση στη μεσαία τάξη είναι μέσω μιας γελοίας ματαιοδοξίας αφενός, και η εξάρτησή της από τους μεγαλοκαπιταλιστές από αφετέρου, βρίσκεται τις περισσότερες φορές σε συνθήκες ακόμη πιο άθλιες και ακόμη πιο ταπεινικές από αυτές που πλήττουν την προλεταριάτο. Όταν λοιπόν μιλάμε για προνομίουχες τάξεις, δεν έχουμε ποτέ στο μυαλό μας αυτή τη φτωχή μικροαστική τάξη, η οποία, αν είχε λίγο περισσότερο πνεύμα και διάθεση, δεν θα αργούσε να ενώσει τις δυνάμεις της μαζί μας για να πολεμήσουμε τη μεγάλη και μεσαία αστική τάξη οι οποίες τη συντρίβουν σήμερα όχι λιγότερο από ό,τι συντρίβουν το προλεταριάτο. Και αν οι τρέχουσες οικονομικές τάσεις της κοινωνίας συνεχίσουν προς την ίδια κατεύθυνση για άλλα δέκα χρόνια (το οποίο, ωστόσο, θεωρούμε αδύνατο), μπορεί να δούμε το μεγαλύτερο μέρος της μεσαίας αστικής τάξης να πέφτει πρώτα από όλα στις τρέχουσες συνθήκες της μικροαστικής τάξης για να γλιστρήσει λίγο αργότερα στο προλεταριάτο – ως αποτέλεσμα, φυσικά, αυτής της αναπόφευκτης συγκέντρωσης της ιδιοκτησίας σε όλο και μικρότερο αριθμό χειρών – οι αναπόφευκτες συνέπειες αυτών των τάσεων θα ήταν να διαιρεθεί μια για πάντα η κοινωνία σε μία μικροσκοπική, υπερβολικά πολυτελή, μορφωμένη, κυρίαρχη μειοψηφία και σε μια συντριπτική πλειοψηφία εξαθλιωμένων, αδαών, σκλαβωμένων προλετάρων.

Υπάρχει ένα γεγονός που πρέπει να κάνει εντύπωση σε κάθε άτομο με συνείδηση, σε όλους όσους ενδιαφέρονται για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και δικαιοσύνη, δηλαδή για την ελευθερία του κάθε ατόμου μέσα από ένα πλαίσιο ισότητας για όλους. Αυτό είναι το γεγονός ότι όλη η διανομή, όλες οι μεγάλες εφαρμογές της επιστήμης για τους σκοπούς της βιομηχανίας, του εμπορίου και της κοινωνικής ζωής γενικότερα δεν έχουν ωφελήσει μέχρι στιγμής κανέναν, εκτός από τις προνομίουχες τάξεις και την εξουσία του κράτους, αυτού του διαχρονικά υπέρμαχου κάθε πολιτικής και κοινωνικής ανομίας. Ποτέ, ούτε μια φορά, δεν έφεραν κανένα όφελος στις λαϊκές μάζες. Αρκεί μόνο να απαριθμήσουμε τις μηχανές και κάθε εργάτη και έντιμο υποστηρικτή της ταξικής χειραφέτησης θα αποδεχόταν το δικίο όσων λέμε. Με ποια δύναμη διατηρούνται σήμερα οι προνομίουχες τάξεις, με όλη τους την αυθάδεια, την αυταρέσκεια και τις άδικες απολαύσεις τους, σε πείσμα της υπερβολικά θεμιτής οργής που αισθάνονται οι μάζες του λαού; Είναι από κάποια δύναμη που ενυπάρχει στα πρόσωπά τους; Όχι – είναι μόνο μέσω της εξουσίας του Κράτους, στον μηχανισμό του οποίου σήμερα οι απόγονοί τους κατέχουν, πάντα, κάθε βασική θέση (ακόμα και κάθε θέση κατώτερου και μεσαίου βεληνικού) εκτός από αυτή του στρατιώτη και του εργάτη. Και στην εποχή μας τι είναι αυτό που αποτελεί την αρχή που διέπει την εξουσία του κράτους; Είναι η επιστήμη. Ναι, η επιστήμη. Επιστήμη της κυβέρνησης, επιστήμη της διοίκησης και χρηματοοικονομική επιστήμη. Η επιστήμη να ηγεμονεύουν «το ποίμνιο» των ανθρώπων χωρίς να φωνάζουν πολύ δυνατά και, όταν αρχίζουν να αντιδρούν, η επιστήμη της παρότρυνσης για σιωπή, υπομονή και υπακοή σε αυτούς μέσω μιας επιστημονικά οργανωμένης δύναμης: η επιστήμη της εξαπάτησης και του διχασμού των μαζών των ανθρώπων και της διατήρησης τους πάντα σε μια ευεργετική αγνοία, προκειμένου να μην γίνουν ποτέ ικανοί, με τη βοήθεια ο ένας του άλλου και το συνδυασμό των προσπαθειών τους, να δημιουργήσουν μια δύναμη ικανή να ανατρέψει τα κράτη. Και, πάνω απ' όλα, η στρατιωτική επιστήμη με όλα τα δοκιμασμένα όπλα της, αυτά τα τρομερά όργανα καταστροφής που «κάνουν θαύματα». Και, τέλος, η επιστήμη της ιδιοφυΐας που δημιούργησε ατμόπλοια, σιδηροδρόμους και τηλεγραφία που, μετατρέπουν την κάθε κυβέρνηση σε Εκατόγχιρες Βριάρεους, δίνοντάς της τη δύναμη να είναι, να ενεργεί και να συλλαμβάνει παντού ταυτόχρονα – αυτή έχει επιφέρει τον πιο τρομερό πολιτικό συγκέντρωτισμό που έχει γνωρίσει ποτέ ο κόσμος.

Ποιος, λοιπόν, θα αρνηθεί ότι, χωρίς εξαίρεση, όλες οι πρόοδοι που πραγματοποιήσε η επιστήμη μέχρι σή-

μερα δεν έχουν προσφέρει τίποτα, εκτός από την αύξηση του πλούτου των προνομιούχων τάξεων και της εξουσίας του Κράτους, εις βάρος της ευημερίας και της ελευθερίας των λαϊκών μαζών, του προλεταριάτου; Αλλά, θα ακούσουμε και την αντίρρηση, δεν επωφελούνται και οι λαϊκές μάζες από αυτό; Δεν είναι πολύ πιο πολιτισμένες στην κοινωνία μας σε σύγκριση με τις κοινωνίες των προηγούμενων αιώνων;

Θα απαντήσουμε σε αυτό με μια παρατήρηση που δανειζόμαστε από τον διάσημο γερμανό σοσιαλιστή, Lassalle. Κατά τη μέτρηση της προόδου που σημείωσαν οι εργαζόμενες μάζες, όσον αφορά την πολιτική και κοινωνική τους χειραφέτηση, δεν πρέπει να συγκρίνει κανείς την πνευματική τους κατάσταση σε αυτόν τον αιώνα με αυτή που μπορεί να ήταν στους περασμένους αιώνες. Αντίθετα, θα έπρεπε να εξετάσει κανείς συγκρίνοντας το χάσμα που υπήρχε σε κάποια δεδομένη χρονική στιγμή μεταξύ των εργατικών μαζών και των προνομιούχων τάξεων, και εάν τώρα οι μάζες αυτές έχουν προχωρήσει στον ίδιο βαθμό με αυτές τις προνομιούχες τάξεις. Διότι, εάν η πρόοδος που σημειώθηκε και από τους δύο ήταν περίπου ισοδύναμη, το πνευματικό χάσμα που χωρίζει τις μάζες από τους προνομιούχους στον σημερινό κόσμο θα είναι το ίδιο όπως ήταν τότε. Αλλά αν το προλεταριάτο έχει προχωρήσει περισσότερο και πιο γρήγορα από τους προνομιούχους, τότε το χάσμα πρέπει αναγκαστικά να έχει μειωθεί. Αλλά αν, από την άλλη πλευρά, ο ρυθμός προόδου του εργάτη ήταν πιο αργός και, κατά συνέπεια, μικρότερος από εκείνον ενός εκπροσώπου των κυρίαρχων τάξεων την ίδια περίοδο, τότε αυτό το χάσμα θα έχει μεγαλώσει. Το χάσμα που τους χωρίζει θα έχει αυξηθεί και ο προνομιούχος άνθρωπος θα έχει γίνει πιο δυνατός και οι συνθήκες του εργάτη πιο άθλιες από ό,τι στην χρονική στιγμή που επέλεξε κανείς ως σημείο εκκίνησης. Αν οι δυο μας ξεκινήσουμε από δύο διαφορετικά σημεία ταυτόχρονα και έχετε προβάδισμα εκατό βημάτων πάνω από μένα και κινείστε με ρυθμό εξήντα βημάτων ανά λεπτό, και εγώ μόνο με τριάντα βήματα το λεπτό, τότε μετά από μια ώρα η απόσταση που μας χωρίζει δεν θα είναι λίγο πάνω από εκατό βήματα, αλλά λίγο περισσότερο από χίλια εννιακόσια βήματα.

Αυτό το παράδειγμα δίνει μια κατά προσέγγιση ακριβή αντίληψη για τις αντίστοιχες προόδους που έγιναν από την αστική τάξη και το προλεταριάτο. Μέχρι στιγμής, η αστική τάξη έχει τρέξει στον δρόμο του πολιτισμού με ταχύτερους ρυθμούς από το προλεταριάτο, όχι επειδή είναι πνευματικά πιο ισχυρή από το τελευταίο, πράγματι θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει το αντίθετο - αλλά επειδή η πολιτική και οικονομική οργάνωση της κοινωνίας ήταν τέτοια, μέχρι τώρα, που η αστική τάξη από μόνη της απολάμβανε την πρόσβαση στη μάθηση και η επιστήμη υπήρχε μόνο για αυτήν, και έτσι το προλεταριάτο βρέθηκε καταδικασμένο σε μια αναγκαστική άγνοια, έτσι ώστε αν το προλεταριάτο έχει σημειώσει πρόοδο (και δεν υπάρχει αμφιβολία ότι έχει) τότε η πρόοδος σημειώθηκε όχι χάρη στην κοινωνία, αλλά μάλλον ενάντια της. Εν κατακλείδι, στην κοινωνία όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα, η πρόοδος της επιστήμης ήταν η ρίζα της σχετικής άγνοιας του προλεταριάτου, όπως ακριβώς η πρόοδος της βιομηχανίας και του εμπορίου ήταν η ρίζα της σχετικής εξαθλίωσης του. Έτσι, η πνευματική πρόοδος και η υλική πρόοδος συνέβαλαν εξίσου στην όξυνση της σκλαβιάς του προλεταριάτου. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι έχουμε καθήκον να απορρίπτουμε και να αντιστεκόμαστε σε αυτήν την αστική επιστήμη, όπως και έχουμε καθήκον να απορρίπτουμε και να αντιστεκόμαστε στον αστικό πλούτο. Και να την απορρίπτουμε και να τους αντιστεκόμαστε με αυτήν την έννοια -ότι, καταστρέφοντας την κοινωνική τάξη που τη μετατρέπει σε προνόμιο μιας ή αρκετών τάξεων, πρέπει να διεκδικήσουμε πως αποτελεί την κοινή κληρονομιά όλου του κόσμου.

Μεγαλέξανδρος

Μια αναρχική εξέγερση στον κινηματογράφο

«Ο δάσκαλος βγαίνει από το σπίτι των αναρχικών. Στρίβει στο δρομάκι. Μέσα από το σπίτι ακούγεται μια φυσαρμόνικα.

Έκανε κρύο εκείνο το βράδυ στο Μιλάνο. Ψηλά στο μπαλκόνι, ένας από τους αναρχικούς κρεμάει τις σημαίες. Την κόκκινη και τη μαύρη. Μια γλυκιά πσυχία είναι απλωμένη στο χωριό. Σούρουπο.

Από τη γέφυρα ακούγεται μουσική και τρεις γύφτοι, βιολί, κλαρίνο τουμπελέκι, μπαίνουν στο χωριό. Τα παιδιά τρέχουν από πίσω. Οι γύφτοι πάνε προς το σχολείο που βρίσκεται στην άκρη του χωριού σε ένα ψήλωμα».

Στην αίθουσα του σχολείου έχει μαζευτεί όλο το χωριό, άντρες, γυναίκες. Οι γύφτοι μπαίνουν μέσα παίζοντας και γίνονται δεκτοί με ενθουσιασμό. Ο Δάσκαλος έρχεται με τους αναρχικούς, τη Θαλή και τον μικρό Αλέξανδρο στο σχολείο. απόσπασμα από το σενάριο της ταινίας

Ο Μεγαλέξανδρος είναι η Πέμπτη μεγάλου μήκους ταινία του Αγγελόπουλου. Τα γεγονότα τοποθετούνται χρονικά στις αρχές του 20ου αιώνα ωστόσο εντός τους εντοπίζουμε μια κριτική προσέγγιση όλων των κομβικών ιστορικών στιγμών του αιώνα που τα ακολουθεί.

Η ταινία βασίζεται στη μυθική φιγούρα του Μεγαλέξανδρου, ενός πρώην ληστή κι επαναστάτη ο οποίος δραπετεύει -κατά έναν απροσδιόριστο τρόπο- από τη φυλακή και μαζί με τους παλιούς τους συντρόφους επιστρέφει στο χωριό του. Στη διαδρομή απαγάγει μια ομάδα άγγλων ευγενών τους οποίους σκοπεύει να χρησιμοποιήσει στη διαπραγμάτευση με την κυβέρνηση ώστε να πάρει αμνηστία, ενώ κρεμάει και έναν από την ομάδα του που επιχειρήσε να βιάσει μια όμηρο.

Φτάνοντας στο χωριό, οι χωρικοί τον υποδέχονται με τιμές, ενώ συνειδητοποιεί πως η κατάσταση είναι πολύ διαφορετική από όταν το άφησε. Με πρωτοβουλία ενός ιδεολόγου δασκάλου ουτοπικού σοσιαλιστή, με ευθεία αναφορά στο πρόσωπο του Μαρίνου Αντύπα, το χωριό έχει μετατραπεί σε μια ιδιότυπη κομμούνια με γενικές συνελεύσεις των χωρικών, κατάργηση της ατομικής ιδιοκτησίας και κολεκτιβοποίηση της γης. Την ίδια ώρα, μια ομάδα κυνηγημένων ιταλών αναρχικών ζητά καταφύγιο στο χωριό και δεσμεύεται μπροστά στη συνέλευση, στην οποία επικρατεί πλήρης ισότητα ανδρών και γυναικών, να υπακούει στους κανόνες της κοινότητας και να την υπερασπιστεί από εξωτερικούς κινδύνους, εάν αυτό χρειαστεί. Η βραδιά κλείνει σε εορταστικό κλίμα με τους χωρικούς και τους αναρχικούς να τρώνε και να χορεύουν. Στο μέσο της γιορτής, καταφθάνει η ομάδα του Αλέξανδρου η οποία δεν ορκίζεται πίστη στην κοινότητα, ενώ οι αντάρτες εκφράζουν έντονα τη

δυσaréσκεια τους για τη νέα κατάσταση. Θεωρούν πως έχοντας πολεμήσει τόσα χρόνια δικαιούνται να λάβουν πίσω την ιδιοκτησία τους. Χορεύουν σε ρυθμούς πολεμικού εμβατηρίου και χαλάνε τη γιορτή.

Αρχίζουν οι προστριβές με τους χωρικούς καθώς ο Αλέξανδρος λειτουργεί κατά μόνας και ηγεμονικά κόντρα στο πλαίσιο συλλογικής ζωής και κοινοκτημοσύνης που αναπτύσσεται στο χωριό. Βαφτίζει όλα τα νέα παιδιά στο όνομα του, δεν ανέχεται καμία διαφωνία από τους χωρικούς, ενώ όταν ο εθνικός στρατός περικυκλώνει το χωριό για να απελευθερώσει τους ομήρους, ο Αλέξανδρος προδίδει τους χωρικούς, έρχεται σε διαπραγμάτευση με το στρατό του στέμματος και εκτελεί το δάσκαλο, τους ομήρους, τους αναρχικούς, και άλλους χωρικούς.

Στην τελική μάχη, οι χωρικοί μάχονται με το στρατό και υπερασπίζονται την κοινότητα, ενώ ο Αλέξανδρος κατασπαράσσεται από τους κατοίκους του χωριού και στη θέση του εμφανίζεται ένα μαρμάρινο άγαλμα που αιμορραγεί.

Στην τελευταία σκηνή, ένας μικρός Αλέξανδρος καβάλα στ' άλογο μπαίνει μέσα στην πόλη, δείχνοντας πως η ιστορία συνεχίζεται.

Στην ταινία θίγονται διάφορα ζητήματα σχετικά με ιστορικά γεγονότα της ταξικής πάλης και εσωτερικές συγκρούσεις των κινημάτων όπως αυτές εκτυλίχθηκαν σε όλο τον προηγούμενο αιώνα. Από το φεουδάρχη που κατέχει τη γη με το έτσι θέλω, στην υποκρισία της αστικής δικαιοσύνης και στην υποταγή της ελληνικής αστικής τάξης στις μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, από το διαρκές ζήτημα της εξουσίας και το ερώτημα αν η κατάργηση της ατομικής ιδιοκτησίας την εξαλείφει αυτόματα. Ο Αλέξανδρος θα μπορούσε πότε να συνδεθεί με το στρατηλάτη της αρχαιότητας, πότε με τον Κολοκοτρώνη και πότε με τον Άρη Βελουχιώτη. Κυριεύεται από εξουσιομανία αλλά τον κυριεύει και η απομόνωση. Η ανάλυση της ταινίας έχει βαθύ ταξικό πρόσημο ενώ στέκεται κριτικά στον εξουσιαστικό σοσιαλισμό διατυπώνοντας ευθεία σύνδεση της κομμούνιας των χωρικών με τα προτάγματα των Κροπότκιν και Μαλατέστα. Η θυσία του δασκάλου και των τεσσάρων αναρχικών πραγματώνεται έτσι ώστε να δικαιωθεί η άποψη τους για την επανάσταση, η οποία τελικά προδόθηκε. Ο ερχομός ενός νέου Αλέξανδρου στην πόλη κρατά ακόμα ανοιχτή την υπόθεση της κοινωνικής απελευθέρωσης.

Στην ταινία ακούγεται το ιστορικό αναρχικό αντιπολεμικό τραγούδι «ύμνος στην εξέγερση» γραμμένο στα 1894 από τον Λουίτζι Μολινάρι, ελευθεριακό παιδαγωγό και αναρχικό αγωνιστή, αφιερωμένο στην εξέγερση της Carrara.

Gentrification και εκτοπισμός

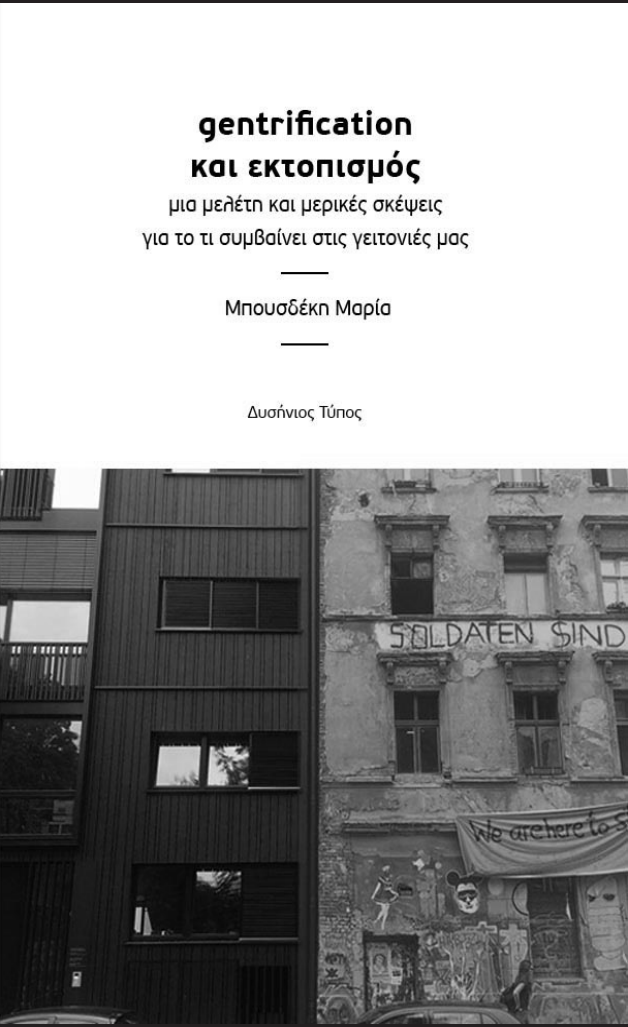
μια μελέτη και μερικές σκέψεις για το τι συμβαίνει στις γειτονιές μας

Το ζήτημα της πόλης, της γειτονιάς και γενικότερα του (δημόσιου) χώρου, ειδικά στα μητροπολιτικά κέντρα, ως ζήτημα πλέον υλικής αποστέρσης, είναι τελικά ένα πεδίο, όπου μπορεί να ανακαλύψει κανείς τις επεξηγηματικές ρίζες των δομημένων και δομούμενων κοινωνικών σχέσεων παραγωγής και συνακόλουθα του κυρίαρχου τρόπου ζωής. Η κοινωνική πόλωση που εντοπίζεται στις σύγχρονες παγκοσμιοπόλεις οδηγεί αυτομάτως και σε χωρική πόλωση, μια επί της ουσίας συγκρουσιακή πολιτική αντιθέμενων συμφερόντων της ταξικής και κοινωνικής χωροδιαστρωμάτωσης. Ο κατακερματισμένος και διαιρεμένος αστικός χώρος, τα «σκληρά» όρια και τα «χωροχρονικά κενά» της κοινωνικής ανομοιογένειας αποτελούν μερικά μόνο δείγματα των πόλεων της καπιταλιστικής πραγματικότητας.

Φτάνοντας στο εδώ και στο τώρα, η έκδοση ενός βιβλίου, όπως το συγκεκριμένο, με αφορμή τα χωρικά ζητήματα, μπορεί να συμβάλει δυναμικά στην (επανα)διεκδίκηση, εκτός των άλλων, και του δημόσιου χώρου της πόλης. Ενός χώρου, ζωτικού, ζωντανού, πολιτικού, κοινωνικού και πολιτισμικού, που η έννοια του «ανήκειν», δεν περικλείεται στα ατομικά συμφέροντα αλλά αναπτύσσεται μέσα από τις συλλογικές διεδικήσεις για τη διαμόρφωση μιας διαφορετικής (καλύτερης) κοινωνικής πραγματικότητας.

Η τρέχουσα συγγραφή περιλαμβάνει μια πλήρη ανάλυση των πολιτικών και οικονομικών στρατηγικών, που συνέβαλαν στη διαμόρφωση του αστικού χώρου ήδη από τις αρχές του 20ου αιώνα. Οι διαδικασίες της αστικοποίησης και της εξευγενποίησης των χώρων της πόλης εξάλλου, αποτελούν ένα παγκόσμιο φαινόμενο που, όπως αναλύεται και στο παρόν βιβλίο, ταυτίζεται με τις καπιταλιστικές πολιτικές και τα συμφέροντα του κεφαλαίου. Κεντρική θέση στο έργο της Μαρίας έχει η ερευνητική της εργασία, η οποία και αποτέλεσε αφορμή για την παρούσα έκδοση, που εμπλουτίζεται με νέα στοιχεία αποφεύγοντας γενικές και αόριστες θεωρητικές προσεγγίσεις αλλά βάζοντας πραγματικά τα ζητήματα του χωρικού σχεδιασμού στο σημείο της σύγχρονης ταξικής και κοινωνικής σύγκρουσης.

Πρόκειται για ένα συγγραφικό έργο, που επιθυμεί να ανοίξει διάλογο με τα τρέχοντα κινήματα της πόλης, ενάντια σε μια μητρόπολη που αλλάζει συνεχώς. Με επίκεντρο τις πολιτικές της εξευγενποίησης, της αστικοποίησης και της ωραιοποίησης που απονεκρώνουν τις γειτονιές, μετατρέποντας, τόσο τη γειτονιά όσο και τη ζωή εντός της, σε τουριστικό «προϊόν» προς κατανάλωση, η συγγραφέας παρουσιάζει τους σύγχρονους προβληματισμούς γύρω από την πόλη και την αρχιτεκτονική συνδέοντας τους με τα πεδία των πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών επιστημών αλλά και με τις συνθήκες της ταξικής πάλης.

Κάνοντας μια αναδρομή στα μεγάλα ιστορικά παραδείγματα γειτονιών και περιοχών που άλλαξαν ριζικά, όπως είναι η περίπτωση της Νέας Υόρκης και έχοντας στο νου τις συνθήκες των μετατροπών ή και ανοικοδόμησης των ελλαδικών γειτονιών, το βιβλίο διαπραγματεύεται τους όρους, τις αιτίες και τα αποτελέσματα των μεταλλαγών των αστικών περιοχών συναρτήσει των αστικών πολιτικών και οικονομικών στρατηγικών. Η συγγραφέας δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στις κοινωνικές αλλαγές που συντελούνται εξαιτίας του φαινομένου «gentrification», στον αποκλεισμό, τον εκτοπισμό και την γκετοποίηση των κατώτερων κοινωνικών τάξεων από τις περιοχές προς «εξυγίανση» καθώς και στη διάρρηση της αστικής φυσιογνωμίας της πόλης.

Σήμερα η πόλη βρίσκεται συνεχώς εν τω γίνεσθαι ενώ οι εικόνες της αποτελούν πεδίο, μέσο και πρόκληση συνεχών αγώνων για το δικαίωμα της κοινωνικής βάσης στη ζωή εντός της. Άλλωστε η ίδια η πολυπλοκότητα του αστικού ιστού, με τα διαφορετικά και πολυποίκιλα σημάδια του (από δρόμους και πλατείες, μέχρι μνημεία, κτίρια κ.α), ξεπερνά τις κατασκευασμένες συνήθειες των κυρίαρχων προτύ-

πων, που υφαίνουν το καλούπι της ατομικότητας, και συμβάλλει στη διαλεκτική της ταυτότητας του σύγχρονου κατοίκου της μητρόπολης. Μιας ταυτότητας συνυφασμένης με τις ιδέες, την ιστορία και τη διαλεκτική εξέλιξη, που εγγράφεται κάθε φορά στον χώρο. Μια στοχαστική, περιπλανητική δηλαδή διαδικασία, που, με βάση την ιδεολογική συγκρότηση, περνά μέσα από το συνεχές της ζωής στο συνεχές της πόλης και από εκεί στο συνεχές της ιστορίας της γραφής της, για να καταλήξει στο συνεχές της αφύπνισης, στο συνεχές ενός αλλιώτικου μέλλοντος.

Η ιστορική διαδικασία εξάλλου, όπως είναι γνωστό, δεν προχωράει ευθύγραμμα και ομαλά, αλλά μέσα από την πάλη των αντιθέτων, τις συγκρούσεις, τις παλινωδίες, αλλά και μέσα από τα λάθη. Η πόλη και γενικότερα ο χώρος, ενταγμένη πλήρως σε αυτήν την ιστορική συγκρότηση των βίαιων αλλαγών, των αναδιαμορφώσεων και των αναδιαθρώσεων, χωροθετεί, ορίζει και συμβάλλει στην ανάδειξη και την αναγέννηση όλων των ταξικών και κοινωνικών κινημάτων, που αναδύονται διαχρονικά εξαιτίας του εκμεταλλευτικού κοινωνικού συστήματος. Η πόλη των τάξεων και η πάλη των τάξεων εντός αυτής είναι έννοιες που διαλεκτικά συμπληρώνονται και συγκροτούνται αφενός στη βάση της ανατροπής του κοινωνικού συστήματος και αφετέρου στη δημιουργία μιας πόλης των πολλών, μιας κοινωνικής δηλαδή πόλης.

Και ακριβώς αυτό, προσπαθεί και η ίδια η συγγραφέας να εκφράσει μέσα από το παρόν εγχείρημα. Το δικαίωμα στην πόλη, δεν αφορά λίγους και εκλεκτούς. Αντιθέτως πρέπει να αφορά την κοινωνική πλειοψηφία, η οποία καθημερινά μάχεται για μια καλύτερη ζωή, για ένα καλύτερο αύριο. Πέραν όμως αυτών των προσωπικών συλλογισμών της συγγραφέα το βιβλίο αποδεικνύει και κάτι ακόμα. Την συλλογική ανάγκη ανατροπής των υφιστάμενων κοινωνικών σχέσεων. Η ιστορία της πόλης ταυτίζεται με την ιστορία των ταξικών αλλαγών, δηλαδή την ιστορία της εξουσίας. Και αυτή όπως έχει αποδειχθεί, αλλάζει, μπορεί να αλλάξει και θα αλλάξει. Ας είναι αυτό το βιβλίο μια ακόμα αφορμή για αναστοχασμό και συλλογική δράση.

Μαρία-Νεφέλη Σιώζου
από τον πρόλογο της έκδοσης

**Η εν λόγω έκδοση θα παρουσιαστεί την Πέμπτη 23 Μάρτ στο πλαίσιο του 8ου φεστιβάλ αναρχικού βιβλίου στον Έσπερο, στην πλ. Γεωργίου*

Φωτογραφίες από παρουσιάσεις του βιβλίου

